

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.500

Letna naročnina L. 3.000

Letna inozemstvo L. 4.000

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXII. - Štev. 1 (1081)

Gorica - četrtek, 1. januarja 1970 - Trst

Posamezna številka L. 70

Kolednica

(NARODNA)

Naj sprostre nad vašo hišo
svoja krila angel zlati,
mir, edinost in veselje
iz višave v hišo trosi,
drage vaše vsekdar varje,
dobra dela k Bogu nosi!

Skrb, bolezen in nesreče,
naj podi od vaše hiše,
z dobrotljivo svojo roko
naj vam grenke solze briše,
vaše upe, vaše nade
v zlate bukve naj zapiše!

Upi ob novem letu 1970

Ko stopamo v novo leto 1970, stopamo slovenski katoličani z velikimi upi, da se ostvarijo nekatere za nas važne ideje.

SLOVENSKA CERKEV

Prvi tak naš up je, da bo rastla in se razvijala slovenska Cerkev. Leta 1963 je France Dolinar objavil v buenosaireskem Meddobju razpravo »Oče slovenske Cerkev — A. M. Slomšek«. V razpravi pravilno ocenjuje Slomškovo apostolsko delo kot prizadevanje za ostvareitev slovenske Cerkev, kot se pojmuje danes v pokoncilskem času. To se pravi za del vesoljne Kristusove Cerkev, ki živi svoje lastno življenje s pomočjo cerkvenega bogoslužja, petja, jezika in kulture, tesno povezan z apostolskim Sedežem pod svojimi lastnimi škofi.

Vse to je danes postalo resničnost dosti bolj kot v Slomškovih časih. Imamo svojo slovensko hierarhijo in lastno cerkveno provinco. Pri bogoslužju rabimo slovenski jezik brez strahu in vsakršnih ovir. To so velike pridobitve, ki nas morajo povezati v vedno tesnejšo skupnost povsod, kjer Slovenci prebivamo. To ne samo v Sloveniji, nego še bolj izven Slovenije v zamejstvu in v zdomstvu. Po slovenski liturgiji in po slovenski božji besedi se moramo vsi čutiti in samo zmeraj bolj kristjane, temveč zmeraj bolj tudi Slovence, pripadnike ene slovenske Cerkev. V tem smislu naj bi napredovalo naše cerkveno in versko življenje v novem letu 1970. To naj bi bil tudi daljni cilj slovenske sinode, ki so nje ideje že sprožili v zadnji številki revije »Cerkev«. Graditi moramo slovensko Cerkev. To je za nas znamenje časa v tem zgodovinskem trenutku. Kako jo graditi?

Najprej s skupno liturgijo. Povsod, kjer so Slovenci, naj bo ena in ista liturgija v slovenskem jeziku. Do tega imamo pravico in to pravico moramo zahtevati, da nam jo priznajo tudi drugi.

Potem cerkveno petje. Danes si liturgije, zlasti maše, ne moremo misliti brez petja. Ubrano zborovsko in ljudsko petje je pa že od nekdaj bilo naša odlika, ki so nam jo drugi narodi zavidali. Silno nespametno bi bilo, če bi danes ta zaklad zanemarili. Zato moramo z vsemi močmi gojiti cerkveno zborovsko in ljudsko pesem. V zamejstvu to že delamo po najboljših močeh tudi s skupnimi nastopi cerkvenih zborov. V matični domovini pa je opažati, da cerkveno zborovsko petje zanemarjajo na račun ljudskega petja. Propad cerkvenih pevskih zborov bi bila velika škoda za slovensko Cerkev.

Končno moramo slovensko Cerkev gra-

dit tudi z medsebojnimi stiki. Najprej med duhovniki samimi. Če se bomo duhovniki čutili člani ene slovenske Cerkev, bomo to zavest laže gojili pri vernikih. Potem pa so potrebni stiki tudi med verniki, posebno še med mladino, mislimo med verno mladino v zamejstvu in v domovini.

ZAMEJSKA KULTURNA SKUPNOST

Drugo naše upanje je rast zamejske kulturne skupnosti. Na žalost je prav v komaj minulemu letu zadel hud udarec idejo o skupnem slovenskem kulturnem prostoru. Ta ideja, ki se je začela obetajoče razvijati, je bila kratka kot češkoslovaška pomlad. Nerazumljivo postopanje odgovornih v Ljubljani in tudi nekaterih v Gorici in v Trstu, je tej ideji zadalo v preteklem letu zelo hude rane. Naj omenimo le policijsko revizijo Pahorjeve knjige Odisje ob jamboru, pa popolno tišino na razna vabila za kulturna gostovanja in druge pobude v zamejstvu v okviru Slovenske katoliške prosvete. Zopet je nastala »gluha loza« kot pred leti. Prav to dejstvo nas mora spodbujati, da bomo še bolj gojili kulturne stike in izmenjave vsaj med nami Slovenci v zamejstvu. Trst, Gorica, Celovec se moramo čutiti tudi kulturno zmeraj bolj eno in zmeraj bolj blizu. Pokažimo matični Sloveniji, da smo ena sama živa slovenska kulturna skupnost, ki noče umreti, čeprav so jo nekateri, tudi v Sloveniji, že odpisali. Če hočejo kulturno in narodno umreti drugi, naj umrejo, mi katoliški Slovenci hočemo živeti ne samo slovenski Cerkv, nego tudi slovenski kulturi!

ZAMEJSKA POLITIČNA SKUPNOST

In še en up nas navdaja, ki ni zadnji. In to je naša politična skupnost. Res je, da je na političnem polju najtežje sodelovati, ker se tako zelo križajo skupinski in osebni interesi, a prav tako je res, da je prav v politiki najbolj potrebno skupno nastopanje in sodelovanje. Saj le skupno zasledovanje istih ciljev more roditi uspehe. Tega političnega sodelovanja je bilo v preteklem letu zelo malo. Vsak je delal, v kolikor je delal, le sam zase. Slovenska skupnost, ki naj bi predstavljala idealno skupno politično omizje, je zaradi zdrh močno ohromela, med Trstom in Gorico ni bilo pravih stikov, na Goriškem pa vsak po svoje vodi politiko, v kolikor jo vodi. Zaradi tega trpimo vsi, trpi škoda vsa naša skupnost. Naš up je torej, da bo spričo nujnih potreb prišlo do bolj razgibanega in organiziranega političnega dela med demokratičnimi Slovenci na Go-

SLOVENIJA OB KONCU LETA Božične misli sv. očeta

Ko si ob koncu leta skušamo ustvariti sliko o tem, do kakšne stopnje se je razvil položaj v Sloveniji v zadnjem letu, ugotavljamo sledeče:

V kulturnih, poklicnih in gospodarskih organizacijah je prišla do izraza neka notranja demokratičnost. V slovenskem tisku je mogoče zaslediti večjo različnost mnenj. Cerkev ima pri delu večjo svobodo, kot jo je imela v povojnih letih. Slovenske meje so odprte.

Se vedno pa vrsta osnovnih izkrivljenosti duši zdrav razvoj slovenskega življenja.

IZKRIVLJENOSTI SLOVENSKE DRUŽBE

Glavna napaka celotne družbene ureditve je pač ta, da o temeljnih vprašanjih slovenskega življenja odloča edinole Zveza komunistov. V deželah, kjer ni vsaj dveh neodvisnih političnih strank, tam ni govora o demokraciji, pa naj si oblastniki izmišljajo še tako lepa imena za tako družbeno ureditev. In prav to je primer Slovenije.

Iz tega prisilnega varuštva partije izhajajo sledeče izkrivljenosti: še vedno ne smejo imeti vojne in povojne žrtve komunizma svojih grobov in dobrega imena; slovenska kultura in prosveta sta še vedno omejeni na ustanove in organizacije, ki jih dopuščajo in nadzirajo režim; tisk, radio in TV so v rokah oziroma pod strogo kontrolo partije; svobodni poklici so še vedno le bolj tolerirani.

Cerkvi še do danes ni režim vrnil mnogih zaplenjenih stavb, istočasno pa jo mnogokje ovirajo pri zidanju novih cerkva in potrebnih vzgojnih prostorov. Krščanska vzgoja mladine je omejena na verouk v cerkvenih prostorih. Cerkvenih šol ni, v državnih pa so tako učitelji kot učenci dostikrat zaradi svojega verskega

prepričanja predmet diskriminacije. Državni uradniki navadno zaradi verske prakse službeno ne napredujejo. Svetni tisk, radio in TV cerkveno življenje praktično ignorirajo. Cerkev pa nima dostopa do teh sredstev obveščanja. Krščanska dobrotelost se ne sme organizirati. Tudi niso dopustne verske in katoliške organizacije. Škofje zaman prosijo, da bi bil božič proglašen za praznik, ker o tem še vedno odloča pet odstotkov komunistov in ne 95 odstotkov ostalega prebivalstva. (Sicer je pa Jugoslavija poleg Sovjetske zveze edina dežela krščanskih narodov na svetu, kjer božič še ni uradno priznan kot praznik.)

Dodatni težavi položaja v Sloveniji sta beograjski centralizem in neuspešno gospodarstvo.

Federalna vlada v Beogradu si še vedno lasti toliko oblasti in finančnih sredstev, da se Slovenija upravičeno čuti izrabljena. Večji del slovenske Primorske, Notranjske, Bele krajine, Dolenjske in severovzhodne Slovenije so nerazviti deli Slovenije, da ne upošteva mo še splošne cestne zaostalosti ter zastarelosti industrijske opreme v vsej Sloveniji. Denar pa mora iz Slovenije v Beograd. Posledica tega je, da slovenski tehnični strokovnjaki odhajajo v zahodne dežele, ker jih pač nemodernizirano slovensko gospodarstvo ne more zaposliti, v Slovenijo pa se selijo neslovenski z juga.

Slovensko gospodarstvo je neuspešno: znaki tega so naraščajoče izseljevanje kvalificiranih delavcev, brezposelnost, številne stavke, naraščanje podjetniških izgub, ponovno znatno naraščanje cen, pasivna trgovinska bilanca, pomanjkanje investicijskih skladov.

Tak je položaj. Komur je Slovenija pri srcu, temu ne more biti vseeno, v kakšnem položaju se ta nahaja.

N. L.

Beneški Slovenci so se osvestili

S ponosom lahko zapišemo, da so beneški Slovenci pustili na nedavni konferenci o izseljeništvu v Vidmu najboljši vtis. Z mirnostjo in pogumno so nastopili pred polno dvorano in prvič v njih povojni zgodovini postali popolen nosilec svojih zahtev ter pravic. Mladji fantje so dokazali, da so se narodnostno osvestili, da jim ni narodnost več nekaj nedoločnega, da jim ni materin jezik nekaj, česar se je treba sramovati in ga ne govoriti v javnosti. Dvorana, polna izseljencev in oblasti iz vseh predelov dežele Furlanije-Juljske Benečije jim ni niti enkrat zažvižgala: nasprotno vmesni klici in ploskanje so dokazali, da razumejo njihove narodnostne in socialne probleme in da so za njihovo pravično rešitev.

Mislim, da je bila s tega stališča konferenca za nas res nekaj zgodovinskega. Na njej niso več po-

stavljali zahtev deželni ali pokrajinski svetovalci ali politične stranke: postavili so jih beneški Slovenci sami.

Se pred nekaj leti so veljali za brezoblično ljudstvo brez prave duše: za oblast so govorili le neki čuden dialekt. Pomoč, ki so jim jo po kulturni poti in potom izvoljenih predstavnikov nudili zadnje čase bratje iz Trsta in Gorice, je sedaj rodila svoje sadove. Danes so Slovenci iz Benečije že pobudniki svojih dejanj in sami nosilci svojih težej.

Predsedniku deželne vlade Berzantiju so pred kratkim izročili spisek svojih narodnih in gospodarskih zahtev. Predsednik jih je sprejel brez vsakršnih predsodkov in obljubil rešitev njihovih problemov. V deželnem svetu je odbornik Varisco potrdil v imenu celotnega deželnega odbora obvezo reševanja vseh njihovih problemov, tako gospodarskih kakor narodnostnih. V nedeljo, 14. decembra so Benečani stopili na oder in v središču njihove pokrajine, to je v Vidmu, postavili svoje zahteve in terjali svoje pravice.

To je treba z vsem zadovoljstvom vzeti na znanje in sedaj čakati, da pride dan — prepričani smo, da ni več daleč — ko bodo Slovenci iz Benečije zaživel socialno in narodnostno polno ter človeka vredno življenje.

Dr. Drago Stoka

Dr. Drago Stoka

Dr. Drago Stoka

Dr. Drago Stoka

Dr. Drago Stoka

Kakor vsak duhovnik, je opravil tudi sv. oče Pavel VI. na božični praznik tri sv. maše. Prvo je daroval v sikstinski kapeli; namenjena je bila predvsem diplomatskemu zboru. V pridigi je papež dejal, da uživa današnji človek mnogo luči, ki mu jo nudijo znanost, napredek, zgodovina. Le glede smisla svojega življenja hodi v temi. Tu se pokaže veliki pomen božične skrivnosti za vse človeštvo in pomen vere, ki ni drugega kot srečanje s Kristusom.

Drugo sv. mašo je sv. oče daroval v naselju Prenestina, kjer živi osemsto družin v zasilnih barakah. Primerjal je usodo teh ljudi z Jožefom in Marijo, ki ju tudi ni nihče hotel sprejeti v svoj dom in sta se morala zateči nato v naravno votlino. Toda biti reven je tragedija le takrat, če revež nima občutka, da je božji otrok.

Zadnjo slovensko sv. mašo je imel sv. oče v baziliki sv. Petra. Tu je poudaril zlasti misel, da resnično človečanstvo brez Kristusa ne more uspevati. Zgodovina je temu nesporen dokaz. Nekateri bi radi božič praznovali brez Besede, ki je meso postala. Namesto nje hočejo proslavljati človeka, ki da je zmožen zveličati se sam po sebi, s svojo lastno močjo in modrostjo. To je osnovna zmeta! Človek brez Kristusa se oropa moralne sile, si ustvari slabotne in dostikrat sebe nevedne malike in doživi svoj lastni zlom.

Po zasedanju mešanega odbora

Kakor smo že pred kratkim poročali v našem časopisu, je bilo od 15. do 20. decembra 1969 v Beogradu 16. zasedanje italijansko-jugoslovanskega mešanega odbora, ki ga predvideva člen 8 Posebnega statuta, priloženega Londonskemu sporazumu iz l. 1954. Kot znano, ima omenjeni odbor nalogo preučevati vprašanja, ki zadevajo položaj etničnih skupin v Istri in na Tržaškem, ter s tem v zvezi priporočiti ustrezne rešitve italijanski oziroma jugoslovanski vladi.

O podrobnem poteku kakor tudi o točnih sklepih zasedanja nimamo izčrpnih obvestil. Dostaj imamo na razpolago le zaključno uradno sporočilo, iz katerega ni jasno razvidno, za rešitev katerih problemov so se le načelno sporazumeli in za katere tudi konkretno.

Omenjeno poročilo pravi, da se je odbor »posebno zadržal na raznih vprašanjih v zvezi s pravičnim zastopstvom, uporabo jezika in dejavnostjo organizacij etničnih skupin; da so obširno proučili vprašanje šolstva in vprašanje šolnikov v zvezi s Posebnim statutom.« Mešani odbor v zaključnem poročilu ponovno napoveduje odprtje v prihodnjem šolskem letu slovenske strokovne šole v Trstu in italijanske srednje šole v Bujah.

Dostaj nismo v slovenskem zamejskem tisku zasledili nobenih komentarjev v zvezi z delom in zaključkom zasedanja mešanega odbora. Zato tembolj z zanimanjem pričakujemo, kako in kdaj se bodo pričela konkretno reševati vprašanja nakazana v zaključnem poročilu.

Sv. oče je blagoslovil kipece za jaslice

V nedeljo, 21. decembra opoldne je sv. oče na trgu sv. Petra blagoslovil kipece za jaslice, ki so jih rimski otroci prinesli na trg sv. Petra. Po blagoslovu kipcev je sv. oče stopil med otroke in se z njimi zbral ob jaslicah, katere so postavljene na istem trgu.

Stoletnica začetka prvega vatikanskega cerkvenega zbora

V ponedeljek, 8. decembra so v Rimu praznovali prvo stoletnico, odkar se je začel prvi vatikanski cerkveni zbor. Slavnostni govor je imel kardinal Parente. Spregovoril je tudi sv. oče, ki je poudaril pomen prvega vatikanskega koncila. Sv. oče je tudi odločil, naj se objavijo v kritični izdaji vsi akti tega koncila.

Mir - misel vseh ljudi

Po želji in naročilu sv. očeta Pavla VI. bomo letos že tretjič na novega leta dan obhajali Dan miru. Lani je povabilo sv. oče našlo zelo velik odmev v svetu. Odzvali so se ne samo različne verske skupnosti, ampak tudi večina državnih poglavarjev. Seveda beseda mir ne pomeni vzdrževanje nekega ustaljenega reda za vsako ceno, temveč vsebuje težnje misli in človeških src za ureditve čim večjih pravic v družbeno-političnih odnosih človeške družbe.

Kot predmet razmišljanja za letošnji Dan miru je sv. oče določil: **SPRAVA — POT DO MIRU**. Za spravo naj bi se prizadevali najprej v svojem osebnem življenju z ljudmi, s katerimi smo v neposredni bližini, nato v življenju različnih skupnosti (družina, sosedje, delovno mesto), potem pa moramo vsi delati za spravo med različnimi narodi, tako da se bomo vsi vzgajali v spoštovanju do sočloveka in njegovih pravic ter v spoštovanju posameznih narodov in držav. Šele na tej podlagi so možni razgovori in boljše razumevanje med rodovi, različnimi kulturami in ideologijami ter bo tako ustvarjeno resnično ozračje miru na svetu.

CERKEV PRVOBORITELJICA ZA MIR

Ko se je rodil Jezus Nazareški, so angeli peli o miru ljudem dobre volje. Ko je Bog poslal svojega Sina na dolgo pot preizkušanj, pouka, žrtve in zmagovalstva nad smrtjo, ga je poslal z obljubo miru.

Tudi pozdrav, s katerim je ogovoril Kristus svoje učence, je bil: Mir z vami!

Mir na Kristusovih ustnicah ima svoj naravni in nadnaravni pomen, vsebuje blagoslov in milost. Cerkev, Kristusova ustanova, pa naj bi bila tista, ki ga bo pospeševala, utrjevala in širila po svetu.

Cerkev je danes zgolj duhovna moč. Ne vlada, ampak služi. Prav zato uživa izreden moralni ugled pri večini državljanov in med vsemi narodi zemlje. Cerkev, če govori o miru, dobro ve, o čem govori. Sama je zanj plačala ogromno ceno: to je bila kri kristjanov, ki so bili tekom stoletij preganjani, mučeni, ubiti.

Ko je Cerkev branila lastno svobodo, si je prizadevala doseči svobodo vseh ljudi. Poudarjala je človekove pravice in molila za tiste, ki za človekove pravice ne vedo ali nočejo vedeti. Danes se zlasti obrača k državnikom in ljudem, ki so odgovorni za mir, naj ga skusajo utrditi. Saj je še vse preveč rasnega razločevanja, medsebojnega nasilja, obračunavanja z orožjem.

Današnji čas odpira človeku nove razsežnosti miru. Prvikrat v zgodovini je mogoče nuditi pomoč ljudem na vsem svetu istočasno, mednarodno sodelovati in podpirati dežele v razvoju. Vsi ljudje so dolžni spoznavati svet in delati zanj po svojih močeh. Tako, kot pravi papež Pavel VI. v svoji poslanici za dan miru 1969: »... (mir) je zahteva, ki je ne moremo črtati iz pogleda na bodočo človekovo usodo. Mir ni nič drugega kakor potrditev resnice, utrjevanje pravice in občutek svobode.«

Veliki dan Beneških Slovencev

O Beneških Slovincih veliko slišimo in beremo. Lahko rečemo, da smo se zadnje čase precej približali njihovim problemom. Toda 26. december 1969 lahko označimo kot veliki dan za Beneške Slovence, ker so se sami predstavili tržaški javnosti z odra Kulturnega doma s samostojno prireditvijo. Pred leti bi to gotovo še ne bilo mogoče. »S strani Matajurja nebo se jasnijo...«, tako so nam peli. Bil je to najlepši glas lastovke, ki nam napoveduje pomlad, tako upamo in si želimo.

Sicer je bila že pomlad na odru: nastopili so v glavnem mladi in z njimi najmlajši. V vseh ozirih so pokazali pogum in samozavest. To so naši bratje, ki izpričujejo neomajno voljo po življenju. Simbolično je to hotenje izražalo izvajanje pevskega zbora: oči vseh uprte v svojega voditelja. Beneški Slovenec, ki zre v svojega voditelja, v duhovnika, v človeka, ki z njim živi in trpi, deli z njim veselje in bridko usodo in se zaveda, da je njegov najzvestejši voditelj.

Kot kronisti bi morali seveda kaj maleda tudi pripomniti. A ta nastop presega naštevaje običajne kronike. Temu dogodku bi morali posvetiti kar dolge strani. Skratka: postal je zgodovinska prelomnica, na katero se bomo v bodoče sklicevali: Od tiste prve prireditve dalje...

Nastop »Pesem in beseda iz Nadiških dolin« sta začela moški duet s pesmijo »Tam gori za našo vasjo«. Sledila sta dva govornika: župnik Emil Cenčič ter pred-

sednik prosvetnega društva »Ivan Trinko« Izidor Predan. Vrstili so se mešani zbor pod vodstvom delavnega kaplana Rina Markiča iz Lješe, deklamacije beneških šolarjev, ženski duet ter moški zbor »Ildraj« pod vodstvom Antona Birtiča, ki je vedno prisoten s svojo harmoniko.

Našteti bi morali dolgo vrsto imen, toda prostor nam ne dovoljuje. Naj bodo obrabi nastopajočih simbol vse beneške zemlje, saj so nam prinesli sad te zemlje.

Vso prireditev je »gledal« tudi njihov oče: Ivan Trinko. Od začetka do konca je bila njegova slika na platnu poleg motivov iz Beneške Slovenije. Ostal bo voditelj z veliko črko. Njegovo seme, sejano v trpljenju in upanju, sedaj poganja že prve sadove.

Cestitamo vsem prirediteljem, našim dragim sobratom, kulturnim predstavnikom, pevcem, otrokom, vsem, ki so prispevali k tej prvi prireditvi. Nastop je organiziralo Slovensko gledališče v Trstu.

K temu veselmu dnevu dostavimo še grenko noto. Upali smo, da bo dvorana nabito polna, toda to se ni zgodilo. Odsotni so bili naši politiki in kulturniki (časna izjema je bil dr. Drago Stoka), kateri se topijo v solzah, ko pišejo in govorijo o Beneških Slovincih, toda se niso »ponižali«, da bi rojake izpod Matajurja blagohotno obdarili s svojo prisotnostjo.

Kljub temu ostane dan prvega nastopa Beneških Slovencev v Trstu veliki dan za nas in za Beneško deželico sploh.

d. J.

»Sejm bil je živ...«

»Se v gozdu bal se nisem smrti Zebotom sto sem zrl v oči, pa zdaj v Ljubljani bi se plašil, k' on s svojo knjigo nas pesti?« (Mejnik 1969, prosto po Aškercu)

Na seji tajništva Zveze komunistov Slovenije je Edvard Kardelj 26. avgusta 1969 navezal brionsko obtožnico proti uradnim nosilcem slovenskega cestnega prometa z napadi na pisca knjige »Slovenija včeraj, danes jutri - Drugi del« dr. Cirila Zebota, ki je nato bil predmet živahnih »dialogov« na tej seji in na poznejših sejah (9., 13. in 20. oktobra 1969) Centralnega komiteja ZKS.

Kardelj je tako zaključil svoje obširno hudovalje na dr. Zebota: »Če v razmerju do Zebota nekateri komunisti izgubljajo "mero", kako naj jo imajo potem do drugih, manj javnih in izrazitih protisocialističnih in protisamoupravnih teženj in pritiskov?«

Na oktobrski seji Centralnega komiteja je Mitja Ribičič, sedanjí predsednik beograjske vlade (in pobudnik javne prepovedi Zebotove prve knjige leta 1967), za deveto še bolj dramatično: »V resoluciji VII. seje smo pred dvema letoma zaostriili vsa tista vprašanja, ki so aktualna tudi v sedanjem Popitovem referatu, to so pro-

blemi odnosa do klerikalizma, do nacionalizma, do federacije, do nacionalnega vprašanja. O resoluciji so razpravljali v organizacijah Zveze komunistov. V tem času pa se je po Ljubljani sprehajal Zebot in smo imeli celo vrsto klerikalnih izpadov. Gre za to, da smo v tistem času, ko smo v resoluciji opozorili na klerikalizem in emigracijo, dopustili, da je ta vdrl v slovenski politični prostor in povečal svoj vpliv... To je bil velik poraz Zveze komunistov.«

Končno se je enemu članu Centralnega komiteja le zdelo preveč in je dejal: »Predvsem mi ni jasna zadeva Zebot in kaj ima zveze s cestno afero... Za cesto vemo, kako je prišlo do nje. Ko je tovariš Mitja Ribičič govoril o cestnem vprašanju in o Zebotu, je nekako pozabil na neko stvar... Zebota jemljejo kot nekakšen ščit za vse tisto — vsaj jaz sem tako razumel — za kar vemo, da pri nas ni v redu... Če se v boju nismo bali sto Zebotov, sedaj pa se bojimo enega in ga sami populariziramo, ko toliko o njem govorimo, ne vem, kam to vodi...«

(Kardelj citat je iz partijskega glasila »Komunist«, Ljubljana, 30. oktobra 1969, posebna priloga, str. 2, ostali citati pa iz istega vira, 24. oktobra 1969, posebna priloga, str. 35, 36, 48 in 49).

NOVE PREPUSTNICE

Od 1. januarja 1970 bodo prepustnice v maloobmejnem prometu med Italijo in Jugoslavijo dovoljevale neomejeno število prehodov. Ta sklep je sredi novembra sprejela italijansko-jugoslovanska mešana komisija, ko je bila končala svoje zasedanje v Novi Gorici. Prepustnice so do zdaj predvidevale štiri mesečne prehode, zdaj pa bodo praktično enakovredne potnim listom; kot edina formalnost bo na mejnih prehodih ostalo žigosanje na jugoslovanski in italijanski strani za nadzorovanje trajanja bivanja v vstopni državi.

Ob koncu zasedanja je bilo objavljeno skupno poročilo, ki zatrjuje med drugim, da je komisija z zadovoljstvom ugotovila ugoden potek pri uveljavljanju maloobmejnega sporazuma med obema državama, poleg tega pa je komisija tudi razpravljala o možnosti nadaljnjega razvoja na raznih področjih. Poleg sklepa o neomejeni veljavnosti prepustnic so se na zasedanju dotaknili tudi okrepitve avtobusnih zvez med Trstom in Gorico na eni strani ter Kopro in Piranom na drugi. Sklenjeno je bilo tudi, da bo s prepustnicami moč izstopati in vstopati v Jugoslavijo tudi preko pristanišča v Umagu, kar je zlasti pomembno v poletnih mesecih zaradi rastočega pomorskega prometa.

Novost glede veljavnosti prepustnic ima nedvomno velik pomen, predvsem zaradi možnosti večjih in tesnejših človeških stikov med prebivalstvom na obeh straneh meje, velik pa bo tudi pomen na gospodarskem področju. Pomislimo samo, da je bilo zabeleženih več kot 135 milijonov prehodov v obeh smereh, odkar je stopil v veljavo videmski sporazum.

Zlasti za Trst je ta položaj zelo ugoden, kakor dokazuje ugodna konjunktura, ki se je najprej začela za trgovino konfekcije in oblačil, nato za zlatame (v Trstu prodajo zlatih izdelkov za približno 10 milijard lir na leto) in končno za trgovino nadomestnih delov za avtomobile (pri tem je zlasti pomemben stalni razvoj motorizacije v Jugoslaviji). Toda tudi na drugih področjih je pomemben delež jugoslovanskih nakupov v Trstu: lutke in igrače, dežniki, gospodinjstvi stroji in celo strelno orožje. V zvezi s to postavko vedo uradni podatki povedati, da je 80% prodanih samokresov in 50% lovskih pušk namenjenih v Jugoslavijo. Leta 1966 je bilo v Trstu prodanih tisoč samokresov in 40 pušk; leto kasneje je vsota prodanega strelnega orožja narasla na 1900. Od 1400 samokresov so tujci nakupili kar 1300 komadov in jih izvozili.

Na jugoslovanski strani meje beležijo največje nakupe pri bencinskih črpalkah (89-oktanski bencin stane v Jugoslaviji 188 din, torej 94 lir, vendar je za plačila v liurah moč pogosto dobiti tudi dopust). Precej denarja pustijo italijanski obmejni državljani tudi v jugoslovanskih mesnicah, kjer stane kilogram teletine približno 1100 lir. Videmski sporazum dovoljuje namreč vsakemu posestniku prepustnice uvoz dveh kilogramov mesa na mesec. Velik obseg je zavzela tudi potrošnja italijanskih državljanov v javnih lokalih in zabaviščih na drugi strani meje ter v zvezi s turističnimi potovanji.

Odrava omejitve štirih potovanj na mesec za lastnike obmejnih prepustnic bo zelo povečala število prehodov, pri čemer bo imel gotovo korist turizem in bencinska prodaja na jugoslovanski strani, prodaja potrošniškega blaga pa na italijanski. Omejitve uvoza brez carine bo ostala v veljavi: nadzorstvo bodo obmejni organi izvajali s carinskimi odrezki, ki jih bo vsak lastnik prepustnice imel na razpolago, in jih bo smel porabiti le štiri na mesec.

Teološka fakulteta v Ljubljani bo praznovala svoj zlati jubilej

Kakor smo poročali, so imeli v Ljubljani od 8. do 11. decembra spominsko svečanost ob priliki 50-letnice slovenske univerze. Teološka fakulteta, ki je bila v predvojni Jugoslaviji del te univerze, bo praznovala zlati jubilej svojega obstoja v zadnjih dneh januarja 1970. Teološka fakulteta v Ljubljani ima svoj sedež na Poljanski cesti, a nekaj letnikov bogoslovcev študira tudi v Mariboru.

Zasedanje predsedstva italijanske škofovske konference

V Rimu je zasedalo predsedstvo italijanske škofovske konference. Škofje so preučili položaj, ki je nastal zaradi državnega zakona, ki uvaja razporoko. Nadalje so škofje ugotovili, da so prvi vtisi o novi reformni maše zelo pozitivni. Zdi se tudi, da so škofje razpravljali o glavni temi prihodnjega zasedanja škofovske konference, ki bo v aprilu in ki bo preučevala vprašanja, ki zadevajo duhovnike.

Uspela stavka slovenskih šolnikov

Rojan

V petek, 19. decembra so učitelji, profesorji in ostalo osebje slovenskih šol na Tržaškem in Goriškem stavkali za rešitev svojih specifičnih problemov. Da je bila stavka upravičena, pričča dejstvo, da so se je praktično udeležili vsi šolniki. Splošno stavko sta sporazumno proglasila sindikata slovenske šole iz Trsta in Gorice.

Sindikata slovenske šole iz Trsta je ob tej priliki poslal brzojavke predsedniku republike Saragatu, predsedniku vlade Rumorju, prosvetnemu ministru Ferrari-Agradiju in ministru za delo Donat-Cattinu, v katerih jih obvešča, da je položaj slovenskih šolnikov še vedno neurejen, čeprav so pristojne oblasti že večkrat obljubile pravično rešitev.

Spričo tega mora biti vsakomur razumljivo, da slovenski šolniki ne morejo čakati v nedogled na rešitev svojega pravnega položaja, kajti obljub so imeli že dovolj in preveč, konkretnih rešitev pa, razen za učitelje, nobenih.

Solidarnostna izjava Slovenske skupnosti

Slovenska skupnost izraža učnemu osebju slovenskih šol na Tržaškem in na Goriškem svojo podporo ob izvedenem stavkovnem gibanju. Slovenska skupnost izraža upanje, da se bodo vsečša vprašanja slovenske šole čimprej dokončno rešila, da bo lahko tako šola zaživela polnokrvno življenje. Skrajni čas je namreč, da se upravičene zahteve slovenskih šolnikov rešijo v skladu z državnimi zakoni ter meddržavnimi obvezami. Slovenska skupnost bo s svoje strani tudi v bodoče budno spremljala probleme slovenske šole in po svojih močeh prispevala k njih dokončni rešitvi.

Slovenec v tržaškem obč. odboru

V ponedeljek, 29. decembra se je sestel izvršni svet Slovenske skupnosti, da preveri sporazum, svoj čas sklenjen s strankami leve sredine. Najprej so se navzoči spomnili pok. dr. Jožeta Dekleva, pred kratkim umrlega, nato pa je podal politični tajnik dr. Drago Stoka poročilo o izvajanju sporazuma z levosredinskimi strankami, ki upravljajo tržaško občino. Pogovor je zlasti tekel o umestnosti vstopa člana Slovenske skupnosti v reorganizirani občinski odbor. Člani sveta so izrazili svoje zadovoljstvo nad tem razvojem dogodkov. Bo to prvič, da bo Slovenec, izvoljen na listi Slovenske skupnosti, postal odbornik tržaške občinske uprave.

Prijetna šolska prireditve

V okviru proslav ob 25-letnici ponovnega odprtja slovenskih šol na Tržaškem in ob priliki poimenovanja slovenskega znanstvenega in klasičnega liceja po Francetu Prešernu je bila 21. decembra v Kulturnem domu proslava, na kateri je nastopil licejski mešani zbor pod vodstvom prof. Hummerta Mamola. Dijaki pa so pod vodstvom prof. Jožeta Peterlina odigrali Cankarjevo dramo v treh dejanjih »Kralj na Betajnovi«.

Proslave se je udeležilo veliko občinstva, med katerimi je bil poleg dijakov in bivših dijakov, profesorjev in staršev tudi šolski skrbnik prof. Angioletti.

Sv. Ivan

Kakor v več drugih tržaških cerkvah smo imeli tudi pri nas slovensko polnočno ob 10^h zvečer pred praznikom. Zvečer se je mraz ublažil in burje ni bilo, tako da smo imeli ugodno vreme, kakor si ugodnejšega nismo mogli želeli za božično noč. Poleg domačih vernikov smo imeli tudi nekaj gostov iz mesta in od drugod. Poleg tega se je naša slovenska polnočnica nekoliko pomladila: prileteli ljudi je bilo manj in več mladih. To je zelo vesel pojav. Novost je bil nov, proti vemikom obrnjen oltar, prav lepo delo zrezljano iz bakra in finega lesa. In seveda novi mašni obredi, ki smo se jim že privadili v adventu.

Kar je treba posebej povedati, je bilo petje. Pevski zbor nam je priredil med sv. mašo cel pevski koncert starih božičnih pesmi, nekatere v novi prireditvi, tako da je bilo božično razpoloženje popolnejše. Na praznik smo imeli še dve maši v slovenščini, prvo s petjem, drugo »peto«, popoldne pa slovesen blagoslov. Na praznik se nas je spet spomnila stara znanca burja.

Udeleženci so se spomnili pri polnočnici tudi Marijinega doma z obitnim ofrom. Tudi to je razveseljiv dogodek.

Malo pozen sem s tem poročilom, a kar je že enkrat del zgodovine, nikdar več ne zastara. Mislim na družinsko slavje, ki je bilo 17. novembra lani v Marijinem domu v Rojanu. Prijazna gospa Albina Mamolo je skupaj s soprogom Antonom povabila domače pevce in slovenske duhovnike ter številne znance na proslavo 40-letnice njune poroke. Prav prijetno vzdušje je vladalo skupaj s popoldne med povabljenici in vsi prisotni smo čutili, da nobeno »sonce ne sije tako lepo kakor materino oko«. — Dobri Mamolovi mami in prijaznemu očetu voščimo: še na mnoga leta.

Marko U.

Finžgarjeva »Naša kri« v tržaškem Kulturnem domu

Slovensko gledališče v Trstu bo v soboto, 3. januarja ob 21. uri uprizorilo v Kulturnem domu igro F. S. Finžgarja »Naša kri«. To bo že tretja zaporedna premiera dela iz domače književnosti, kar je sicer v skladu z novim programom tega gledališča, resnici na ljubo in morebiti tudi v upravičilo pa moramo povedati, da je tako zaporedje narekovala zgolj sila razmer. Vendar bo uprizoritev te velike ljudske igre v času novoletnih praznikov vsaj večini gledaliških rednih obiskovalcev gotovo prijetno presenečenje.

Ob svoji krstni uprizoritvi leta 1912 je igra izzvala hude polemike in vsaj nekateri izmed tistih, ki ne zadevajo same dramaturške izpoljave — zakaj Finžgar je delo pozneje večkrat popravil in naš tekst temelji na varianti iz leta 1926 —, ampak samo bistvo obravnavanega problema, utegnejo ponovno oživetiti. Ne glede na vse bolj ali manj upravičene pripombe pa je »Naša kri« vsekakor delo, ki ga je slovenski človek vselej rad gledal in se ob njem navduševal.

Upravičeno torej upamo, da bo tako tudi ob naši uprizoritvi, ki jo je pripravil znani ljubljanski režiser in scenograf ing. arh. Viktor Molka s sodelovanjem celotnega ansambla, pomnoženega še z nekaterimi zunanji sodelavci.

Iz Beneške Slovenije

Beneški župnik je umrl

V soboto, 27. decembra so v Sent Lenartu v Slovenski Benečiji pokopali g. Evgena Osgnacha, upokojenega župnika. Evgen Osgnach se je rodil v Chicagu v USA leta 1908 beneškemu staršem, ki so se bili tja izselili zaradi dela. Pozneje se je s starši vrnil domov in postal učitelj. Toda začutil je, da ga Bog kliče v višjo službo. Stopil je v bogoslovje in postal duhovnik leta 1936, ko mu je bilo 28 let. Kmalu je dobil službo v goriški nadškofiji, sprva kot učitelj in župni upravitelj na Livku, potem kot župnik v Borjani. Od tam se je po vojni preselil v Furlanijo in postal župni upravitelj v Strassoldu. Ko mu je zdravje začelo pešati, se je vrnil v Slovensko Benečijo in dobil službo v Črnem vrhu (Montefosca) pod Voglom. Tu ga je pobrala božja služabnica smrt prav na božični dan. Pokopali so ga na pokopališču v Sent Lenartu, kjer ima družina Osgnach svojo grobnico. Pogrebne obrede je vodil dekan iz Sempetra ob Nadiži ob udeležbi številnih duhovnikov domačinov in tudi zastopstva iz goriške nadškofije. Bog daj pokojnemu g. Evgenu večni pokoj.

Duhovna obnova za Slovence v Rablju

V petek, 19. decembra popoldne so se Slovenci iz Rablja zbrali v stari cerkvi sredi trga, kjer so mogli opraviti svojo božično duhovno obnovo. Vodil jo je msgr. dr. F. Močnik iz Gorice. Po kratkem nagovoru je bila sv. spoved, nakar je sledila sv. maša v prenovljenem obredu in v slovenskem jeziku.

Zal pa je bila udeležba bolj slaba, kar je pripisati zlasti gripi, ki je mnoge Slovence zadržala v posteljah. Malo je bilo videti moških, niti deset ne, slovenske mladine pa sploh ne. Dokler bodo morali naši otroci hoditi v italijansko šolo, je zaman vsako prizadevanje, da bodo slovensko čutili. Ko bo omahljn sedanji naš rod od 50-60 let, bodo postale nepotrebne tudi take duhovne obnove kot je bila zadnja, saj ne bo nikogar več v Rablju, da si je bi želel ali se je udeleževal.

T. C.

Novi liturgični koledar

Po letošnji veliki noči je nastal precejšen hrup, ker se je razširila vest, da so iz rimskega cerkvenega koledarja »črtali celo vrsto svetnikov«, da teh svetnikov sploh »ne bodo častili«, ali pa celo, da omenjeni sploh niso več svetniki. V italijanskih listih je bilo o tem precej pisanja, pa tudi govorilo se je precej, ker so se nekateri kraji in ljudje čutili prizadete. »Svetega Miklavža ne bo več; sveti Gennaro v Neaplju bo odpravljen; sveti Krištof ne bo več varuh avtomobilistov!« In tako naprej.

Nastalo je precejšnje razburjenje, ker so največ kričali prav tisti, ki so zadevo najmanj poznali in ki se niso potrudili, da bi se temeljito pozanimali, kaj je pravzaprav z novim rimskim cerkvenim koledarjem. Ščasoma je hrup potihnil, ker je res izšel novi koledar, ki je stopil v veljavo danes, 1. januarja 1970.

NAVODILA ZA CERKVENO LETO

V prvi koncilski konstituciji o liturgiji ali svetem bogoslužju, ki so jo škofje sprejeli 4. decembra 1963, so dana nekatera splošna navodila za cerkveno leto: kaj je cerkveno leto, kako se praznuje, v katerih obdobjih naj se verniki spominjajo zveličavnega dela božjega Odršenika, kakšno mesto naj ima v letu velika noč, kakšno mesto nedelja, kako naj bo s češčenjem Matere božje, kako s češčenjem svetnikov. Koncil poudarja, da Cerkev oznanja velikonočno skrivnost v svetnikih, ki so s Kristusom trpeli in so z njim poveljani; postavlja pred vernike njihov zgled, ki naj jih po Kristusu potegne k Očetu; po njihovem zasluženju tudi prosi božjih dobrot.

Koncil poudarja nadalje, da se veliko nočna skrivnost, ki se opira na dan Kristusovega vstajenja, obhaja vsako nedeljo. V nedeljo se namreč verniki zberejo, da se ob poslušanju božje besede in z udeležbo pri evharistiji spominjajo trpljenja, vstajenja in poveljanja Gospoda Jezusa. Zato je nedelja prvi in glavni praznični dan.

Za nedeljo pridejo na vrsto razni drugi Gospodovi prazniki, ki morajo imeti prednost pred godovi svetnikov. V bogoslužju naj pride do izraza posebno čas priprave na veliko noč, to je postni čas in predvsem veliki teden.

IN GODOVI SVETNIKOV?

Koncilski konstitucija tako pravi: »Da ne bi godovi svetnikov prevladali nad prazniki, posvečenimi zveličavnim skrivnostim, naj se mnogi izmed njih prepustijo v češčenje posameznim cerkvam ali narodom ali redovnim družbam; v vsoljni Cerkvi naj se obhajajo le tisti godovi, ki slavijo svetnike zares vseobčnega pomena.« V razlagi dodam nekaj primerov. Vzemimo apostola Petra in Pavla, ki sta gotovo vseobčnega pomena, in ju zato častijo po vsem svetu ali v vsoljni Cerkvi. Dne 12. julija praznujemo v naših škofijah Mohorja in Fortunata. A samo mi. Zakaj? Ker sta pač svetnika krajevnega pomena in imata pomen predvsem za našo Cerkev. A druge po svetu, kdo ju pozna? Ali kaj moreta drugim po svetu povedati posebnega, ko imamo še toliko škofov, mučencev, svetnikov?

In sv. Gennaro v Neaplju? Za neapeljske vernike ni večjega svetnika na svetu. A za vsoljno Cerkev? Poleg njega je še veliko drugih mučencev, katerih življenje in mučeniška smrt sta trdno dokazana.

Sveta brata Ciril in Metod sta gotovo svetnika vseobčnega pomena, čeprav to nekaterim ni po volji. Marija Goretti danes

mного več pove, kakor kak sv. Gorgonij. In tako bi lahko še naštevali. Koncilski konstitucija o liturgiji je izšla pred šestimi leti, in reforma v cerkveni liturgiji je zelo hitro napredovala. Marsikatera novost nas je razveselila, a včasih tudi presenetila. In žal je marsikatera novost še vedno nepoznana ter zato ne cenjena.

Sad te reforme je novi rimski cerkveni koledar. Poleg koledarja smo prejeli še veliko novega za sveto bogoslužje, da se z večjo vnemo posvetimo božjemu češčenju. Kjer je pa veliko novega in veliko veselja za delo, je tudi veliko truda. In vsi dobro vemo, da liturgična reforma napreduje s precejšnjim trudom. A če tega truda ne bomo sprejeli, bomo zaostali. Veselje imamo, truda se ne bojimo, zato pa pridno naprej! Tako se bomo privadili tudi novemu koledarju. In reforma rimskega koledarja nam bo pomagala, da bomo lepše spoznali vrsto svetnikov, ki nam morejo biti v zgled in oporo prav v današnjem času.

SODOBNOST NOVEGA KOLEDARJA

Nihče ne ve, koliko svetnikov je v nebesih. Le majhen del svetnikov, katere častimo, je bil slovesno razglašen za svetnike. O nekaterih imamo natančna poročila, spise; o drugih je pa znano samo ime. V mnogih poročilih je precej legendarnega, neresničnega. Vsak čas je pač imel svoje svetnike, vsak čas jih je po svoje častil, vsak čas je pa tudi kaj svojega dodal. Zato je razumljivo, da se je prav po koncilu zelo uveljavilo kritično pregledovanje opisov življenja, smrti in čudežev raznih svetnikov. In nekatera imena so zato izgubila iz koledarjev. Primer takega svetnika je sv. Nazarij iz Kopra, o katerem ni nobenega zgodovinskega poročila. Nihče ne more reči, da ni bil prvi koprski škof svetnik, a podatkov o tem ni; zato ga v Kopru uradno ne častijo več. In tako bi lahko preresetali številna svetniška imena, ki so zabeležena v raznih martirologijih, seznamih in koledarjih. Vse preresetavanje imen in seznamov ne more vznemiriti dobrega vernika, ampak kvečjemu le kakega površnega se-

stavljalca koledarjev, ker ne bo vedel, kaj še drži in kaj ne drži več.

Veste, kako se ugotovi, ali je koledar zastarel ali sodoben? Dovolj je, da pogledate, kakšnega svetnika ima koledar 4. januarja. Veliko je še koledarjev, ki imajo 4. januarja sv. Tita, čeprav se sveti Tit, učenc sv. Pavla, praznuje 6. februarja že od leta 1854. V novem koledarju bo god sv. Tita 26. januarja, skupaj z drugim učencem sv. Pavla, to je svetim Timotejem.

Oglejmo si še nekaj načel, po katerih je urejen novi liturgični koledar. Pripomniti je treba, da bo stopil v veljavo s 1. januarjem 1970, a le delno. V celoti bo stopil v veljavo, ko bodo pripravljene mašne knjige in brevir.

V novem koledarju se vsakemu svetniku vrne kot njegov godovni dan njegov »dies natalis«, to je dan njegove smrti. Le nekaj primerov: sveta brata Ciril in Metod bosta imela svoj god 14. februarja, Irene zopet 28. junija, Henrik 13. julija, Vincencij Pavelski 27. septembra. Sveti Ani se bo pridružil njen mož sv. Joahim; 3. julija bo sv. Tomaž apostol, 6. julija Marija Goretti, 11. julija Benedikt, Brigida 23. julija.

Nove spremembe hočejo doseči, da bo novi koledar tako časovno kot krajeveno odražal vesoljnost svetosti. Namesto številnih svetnikov, ki so živeli v najstarejši dobi ali v Sredozemlju, so sedaj prišli na vrsto novejši svetniki in taki, ki izhajajo iz drugih delov sveta. Tako npr.: japonski mučenci iz Nagasakija, črni iz Ugande, oni iz Oceanije, iz Kanade, Južne Amerike ter severnih evropskih dežel.

Važno načelo pa je, da je treba skrbno zgodovinsko raziskati in preveriti podatke o vsakem svetniku. In ker se je to že v veliki meri zgodilo, so črtani iz koledarja številni svetniki, poznani in nepoznani.

Vse to naj nas ne moti! Svetniki so svetniki, imejmo jih radi, čeprav so na prvi dan leta ali na zadnji, če so v splošnem rimskem cerkvenem koledarju ali jih ni. Naši zavetniki so in naši priprošnjiki. Po njih se bližamo Bogu in Bog nam je prav po njih bolj domač, bolj naš.

DR. LOJZE SKERL

Kdo laže o samomorih v Sloveniji?

V pismu iz Boljunca piše neki bralec: »Slučajno sem dobil v roke Katoliški glas z dne 13. novembra in sem marsikaj čital, kar se v današnjih časih ne spodobi. Ni treba misliti, da smo za sto let nazaj.«

To, kar »se ne spodobi pisati«, je tudi zadeva o samomorih v Sloveniji. V tem oziru piše omenjeni slučajni bralec: »Pišete, da je največji odstotek samomorov med Slovenci. To je velika laž.«

Na žalost, to ni velika laž, temveč bridka resnica, če smemo verjeti statistikam iz Slovenije. Ljubljansko »Delo« z dne 6. decembra 1969 piše glede tega takole:

»V Sloveniji napravi na leto samomor okoli 450 do 500 ljudi. Naša republika ima najvišji koeficient samomorov v Jugoslaviji (koeficient je število samomorov na sto tisoč prebivalcev v enem letu). Leta 1966 je znašal 25,8, leto dni pozneje pa se je povzpelo na 31,5. S temi številkami sodi Slovenija v sam evropski vrh. V obdobju od leta 1961 do 1963 so bile, sledeč tej črni in neprijetni statistiki, pred njo samo Madžarska, Avstrija, Finska in Češkoslovaška. In naprej: po množini samomorov,

ki so jih storili ljudje stari od 14 do 20 let, je bila Slovenija 1964. leta na tretjem mestu v Evropi.

Ti podatki so prišli na svetlo na posvetovanju dne 3. decembra, namenjenem raziskovalnemu projektu (tujka mi naša, op. ur.) o samomorih oseb do dvajsetega leta v Sloveniji. Nosilec pomembne naloge, ki jo izpeljujejo v okviru ljubljanskega inštituta za sociologijo in filozofijo, je psihiatr prof. dr. Lev Milčinski.

Naš spoštovani bralec iz Boljunca in še marsikdo z njim lahko vidi, da se nisimo lagali, ko smo poročali o samomorih v Sloveniji. Nedokazano je le to, ali obstaja klub mladih samomorilcev ali ne. »Delo« trdi, da takega kluba ni; vendar ne prinaša nobenega dokaza za svojo trditve. Tudi mi smo zapisali, da se le govori o takšnem klubu.

Ko o tem poročamo, nočemo metati krivdo za samomore mladih ljudi na nikogar v Sloveniji. Samomori so prežalostno dejstvo, da bi kdo koval korist zase. Vendar nočemo, da bi nas kdo imel za lažnivce. (Ured.)

cesije: najprej maša s pridigo, brez konca obhajil in tako vse do poldne, ko sem se moral umakniti, da se malo okrepčam, odpočijem in pripravim za nadaljni spored.

Zvečer zopet pridiga in spovedovanje. Tako dan za dnem ves teden. Koliko obupanih s strtim srcem je prihajalo!

Vsa cerkev je bila polna molitve in pesmi. Svoje gorje so izlili v spovednici in potolaženi obnavljali sklepe poboljšanja. Nato je drugo jutro zaorila pesem: Ko zarja zjutraj se razgrinja, si moja misel Ti Marija, — podoba Tvoja pred očmi mi vedno miljena stoji...

Tako so se prelivala množice dan za dnem in nato potolažene odhajale:

»Zbogom, dans Marija pravi... — Vse prepeva se raduje, pesem do neba doni, — Moja duša le žaluje, v solzah se srce topi. — Ker slovesna ura bije, da od Matere Marije — morem se ločiti zdaj, zapusti ti sveti raj. — Ti pa, z Jezusom, Marija, bodi moja tovarišja — Kadar pride smrtina noč, klical vaju bom v pomoč.«

Petje, rožni venec, križev pot, molitvene ure... vse do zadnjega.

Ko je utihnil glas zadnje procesije, ki je odhajala, je tudi meni prišla ura, da sem se od Marije poslovil. V duši pa mi je ostala sladka pesem hvaležnih duš, katere so spet našle po Mariji pot v Očetov dom.

V BEOGRAD

Navdušen ali ne za Jugoslavijo, bila je moja širša domovina in moja dolžnost je bila, da tudi njene razdalje malo od bliže spoznam. Zagreb je imel z Beogradom redno letalsko zvezo. Pa sem sklenil: poletim do Beograda. Saj je bilo komaj dve uri vožnje.

Pohitel sem s kosilom. Nekateri pravijo, da človek po zraku bolje potuje s polnim želodcem, drugi trdijo nasprotno. Moja prva značna pot, tista iz Zagreba na Sušak je potekla brez najmanjše nevedčnosti. Želodec je bil tedaj več ali manj prazen, saj je bilo le nekaj tednov po operaciji.

Poldne je kazala ura, ko smo se pognali v zalet. Radovedno sem oprezoval, kaj bom videl od zagrebškega mesta. Prav lepo se mi je pokazalo z višine, še lepše Zagrebška gora, nato pa smo se pognali

Tamkaj v Ameriki...

Slovenci imamo po svetu raztresenih precej naših bratov in sestra. Med nami so se rodili, hodili po naši zemlji, pa jih je življenje vrglo v svet.

Prav ti izseljenci nam pogosto pomagajo popraviti naše cerkve in sveta znamenja, darujejo za zvonove, paramente, kelije in monštrance ter tako razodevajo svojo ljubezen do naših svetinj. Hvaležnost zahteva, da za svoje dobrotnike molimo in kličemo nanje božji blagoslov. Z dopisovanjem, dostavljanjem našega verskega tiska ter pošiljanjem plošč slovenskih pesmi jih povezujemo z domovino in razveseljujemo.

Pot v tuji svet je težka in grenka. Vse je novo, nepoznano, drugačno: tuji jezik, tuji obrazi, tuje šege in navade. Izseljenec v začetku navadno ne ve, kje bo spal, kje jedel, nima zaposlitve. Če nima v tem trenutku prijateljske roke, je velik revež. Koliko dobrega store v tem pogledu naši izseljenski duhovniki! Za prvi čas jih pogosto sprejmejo pod svojo streho, delijo z njimi svoj kos kruha, iščejo zaposlitve. Ti duhovniki posvečajo 90 odstotkov svojega časa in dela socialnemu skrbstvu za naše ljudi, ostali del časa in dela pa izključno verskim potrebam. Kar je mati v družini, to je izseljenski duhovnik v tujini. Pri njem ne iščejo pomoči samo dobri, ampak tudi hudobni, ki ga ob priložnosti okradejo ter se kasneje iz njega norčujejo. Duhovnik pa kljub temu vztraja, ker ga vodi Kristusova ljubezen. Kakor je doma župnija žalostna, če nima svojega duhovnika, tako tudi naši izseljenci, če jih slovenski duhovnik večkrat ne obiše. Med izseljenci imamo nekaj duhovnikov, a premalo; izseljenci v Avstraliji, Avstriji in drugod prosijo zanje.

Seveda ima izseljensko vprašanje mnogo odprtih in bolečih ran. Večina naših izseljencev ostaja za stalno v tujini, se pretolče skozi začetne težave, se postavi na lastne noge ter se vživlja v nove razmere in v novo domovino. Tega in onega pa tujina stre, ker ni dovolj vztrajen in žilav, da bi premagal težave in skušnjave, zlasti če je samski; iz malodušnosti in obupa se preda pijači, slabi družbi, si nakoplje bolezen in leže v prerani grob. Tudi samomori niso izključeni. Izseljenci, ki so odrasli zapustili domovino, domovine ne pozabijo, vedno ohranijo ljubezen in hrepenjo za domom. Boli jih, da se jim njihovi lastni otroci tako hitro odtujujejo. Le nezraten del njihovih otrok obiskuje slovenske sobotne šole, večina jih govori skoro izključno le jezik nove domovine. Z združenim delom javnih oblasti in Cerkve bi se dalo mnogo več storiti.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da se slovenska javnost zanima za izseljence in organizira obiske izseljencev v poletnih mesecih. Bolj pa bi bilo treba upoštevati katoliški del slovenskih izseljencev. Težko je objektivno pisati zgodovino

slovenskega ljudstva doma, v zamejstvu ali v izseljenstvu in pri tem prezreti njegov katoliški del in njegovo življenje. Upajmo, da bo kmalu napočil čas, ko bo brat čisto mirno segel bratu v roko, čeprav sta različnega svetovnega nazora. Zakaj ne bi mogli v skupnih zadevah skupno delati?

Skof dr. JANEZ JENKO

ŠE O MAŠI...

»Novi list« je 4. decembra objavil članek »Prva maša po novem obredu«. V članku beremo med drugim:

»Lahko se reče, da so bila mnenja (o maši) povsod zelo deljena. Sodeč po komentarjih ljudem ne ugaja, da je nova maša prehrupna. Vernik, ki bi se rad zamaknil v svojo notranjost, tega ne more, ker se neprestano vrstijo molitve, pri katerih mora glasno sodelovati. Nima več časa za zbranost, meditacijo in za lastno tiho molitev brez molitvenih obrazcev. Zda gre vse po obrazcih in molitvenih formulah, ki so sicer blagolglasne, a preveč neosebne. Nadležno je ljudem tudi neprestano vstajanje. To je še posebno neprijetno starim in bolnim ljudem. Človek se ne more ubraniti vtisa, da so hoteli reformatorji napraviti mašo po novem obredu čim bolj razgibano, in da so jo nekako »zrežirali«. Bodočnost bo pokazala, če bo to doseglo svoj namen, nanreč da vernike čim bolj pritegne k sodelovanju pri maši, ali pa bo učinek ravno obraten.«

O maši smo že precej pisali in skušali tudi razložiti, čemu vse spremembe in ko-

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

mu so te spremembe namenjene, kakšno naj bo sodobno gledanje na mašo in kakšno naj bo sodelovanje.

Iz članka v »Novem listu« ni razvidno, ali veljajo opombe za maše pri Slovencih ali gre za sodbo splošnega značaja. V nobenem primeru se z listom ne strinjamo. Ne pričakujemo, da bo »Novi list« delal reklamo za novo mašo, a pričakovali bi le malo več razumevanja za naše potrebe in malo pomoči, da bi reforma dosegla svoj namen.

Nova maša je na prvih početkih, a je tudi za naše narodnostno življenje velikega pomena. Ljudje jo morajo spoznati, se je okleniti, najti pravo pot za uveljavitev »slovenskega« sodelovanja. Pesniki, pisatelji, glasbeniki in skladatelji se bodo morali za novo mašo zavzeti. Novi maši bodo lahko veliko dali. In če tega ne bodo dali, bo reforma le bežna in revna stvar. Ne bo naša zadeva. Vsak kristjan mora pri reformi doprinesiti svoj delež. Ni časa za sedenje. Vstani, zavijaj rokave in na delo! In strah pred tem delom nekateri vznemirja, ne pa morebitne oblike potrebne reforme.

Ali smemo prositi »Novi list«, da nam pomaga s pravilnim presojanjem reform, ki jih zahteva pokoncilski čas, z zadostnim vrednotenjem že doseženih uspehov in z iskanjem novih poti in sredstev za poživitev in okrepitev domače besede, ki ima sedaj v cerkvi poln dostop do vseh božjih skrivnosti?

L. Šk.

† Msgr. Janez Hladnik

58 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA

(SPOMINI)

V dneh shoda prihaja vsak dan po več procesij, nekatero od zelo daleč in ne le iz Stajerske, temveč tudi iz hrvaškega Zagorja. Noč in dan je cerkev odprta. Naj pomislim, kako bi vse najbolje pripravil.

Nikdar nisem več doživel tako globoko, kaj pomeni vernemu narodu božja pot. Prišel sem sredi popoldneva v soboto.

Ze so začele prihajati prve gručice romarjev, kateri so bili iz bližnje okolice. Ko je zazvonilo Zdravo Marijo, je zapela vsa cerkev in bil je trenutek, ko je začel prvi govor. Uvodna pridiga je bila kot mal začetek misijona. Nato pa v spovednico, ki je ni bilo konec do polnoči.

Naslednje jutro sem bil že ob petih v cerkvi. Takoj zopet v spovednico. Ob osmih so prišle nekatero romarske pro-

katoliška cerkev Kristusa Kralja, kjer sem tudi dobil vsa potrebna navodila za moje korake po mestu, katerega sem bil hotel v dveh dneh vsega ogledati. V Zagreb sem se nato vrnil z vlakom.

SMRT KRALJA ALEKSANDRA

Živkovičeva politika se je še vedno držala. Sicer so popuščali, toda diktatura je naprej stiskala Slovence, tako da je narodni izdajalci slavili svoje uspehe.

Predno sem odšel iz Metlike, je prišel tja poziv, da se predstavim za nastop kazni. Jaz pa takoj do dr. Medaniča, ki mi je hitro dal izjavo, da mi moje zdravstveno stanje ne dopušča tega. Potrebujem stalno zdravniško oskrbo. Spet je bil zapor odgojen za pol leta.

Pa je tudi tega pol leta minilo in znova sem prejel poziv. Med tem pa so padli 9. oktobra 1934 strelji v Marseillu. Jugoslovanski kralj Aleksander je postal žrtev atentata in z njim francoski zunanji minister Barthou.

Mrtvega kralja so pripeljali iz Splita tudi v Zagreb, kamor so ga hodili tisoči kropiti. Toda duša hrvaškega naroda z

Zanimiva konferenca o izseljencih Današnja jugoslovanska mladina

Nobena celina ni tako podvržena, in to že celo stoletje, izseljevanju, kot je Evropa. Naša celina že desetletja in desetletja daje najboljše delovne in umske moči Severni in Južni Ameriki ter Avstraliji. Pa tudi v sami notranjosti Evrope se delovne mase prelivajo z vso močjo in izgleda, da tega žalostnega pojava ne bo še konca. Skoro vedno gre za delavce, ki ne morejo dobiti dela doma, pa morajo s trebihom za kruhom. Včasih pa gre tudi za specializirane delavce ali pa diplomirance, ki gredo v tujino po boljši kruh, kot jim ga more nuditi domovina.

So narodi, ki jim tujina pobira s slasti, najboljše delovne sile: Irci, Španci, Italijani. Tudi Slovenci smo visoko na lestevici emigriranja. Pred vojno je skoro vsaka hiša na Dolenjskem, Notranjskem, Primorskem imela »amerikanca«. Danes nam Amerika ne požira več ljudi, požira nam jih pa Evropa sama. Iz Slovenije spet hitijo ljudje s kovčkom v rokah proti Nemčiji, Švici, Avstriji, Belgiji, Franciji, Švedski.

Med evropskimi državami ima Italija morda najhujše skrbi z izseljevanjem: z juga hitijo proti severu vlaki natrpani delavcev. Prav tako žalostno pa je z deželo Furlanijo-Julijsko Benečijo, ki jo množično zapuščajo mladi ljudje predvsem iz goratih krajev. Najhuje pa prizadene ta pojav prav najzapadnejši del slovenskih krajev, to je Beneške Slovenije, katere vasi in naselja so skoro že prazne, ker fantje, možje in dekleta trumoma zapuščajo svoje domove. V nekaterih naseljih oziroma vaseh je ostalo doma le nekaj starejših ljudi, kakšen otrok in invalid. Vse drugo mora po svetu, ker doma ni kruha, ali pa je tako črn in tako malo ga je, da ni vredno zanj delati doma, ko pa na tujem zaslužiš lahko trikrat več.

VEČJA POZORNOST PROBLEMU IZSELJEVANJA

Življenje izseljenca je nekaj grenkega, večkrat tudi tragičnega. Redko je povsem zadovoljen v tujem delovnem okolju. Domotožje, neprijaznost oziroma hladnost ljudi v tujini, krivični zakoni, ki urejajo delovno razmerje, slabe delovne razmere, težka in nevarna dela visoko v gorah (npr. v Švici), vse to spravi nemalokdaj emigranta v globoko žalost. Nemalokdaj otopi v malodušju in se čuti osamelega.

Res, da si mnogi ustvarijo družino, toda ogromno je izseljencev, ki spijo v barakah, si kuhajo sami, perejo sami, zato da na koncu leta prihranijo nekaj denarja. Med sabo nimajo stalnih stikov, čeprav so skoro vsi vpisani v razna društva: ogromne razdalje in delovni urniki jim onemogočajo, da bi se zvečer zbrali v društvenih prostorih. Dobijo se največ ob priložnostih občnega zbora in širših sestankov.

ZAKAJ JE BILA POTREBNA KONFERENCA V VIDMU?

Za ureditev socialnih in delovnih razmer izseljencev je prvenstveno poklicana vlada, ki sklepa mednarodne pogodbe, s katerimi skuša čim bolj pravično urediti njihova vprašanja: višina plače, urniki, problemi sezonskih delavcev, zavarovanje za boleznimi, penzija itd. Toda državni aparat se prepočasni pomika, ker je pač ogromno problemov, ki jih mora država s tako gostoto emigriranja, kot ga ima Italija, rešiti v skladu z zakoni držav, v katerih so njeni izseljenci.

Izseljenska društva so že večkrat zahtevala, naj dežela začne konkretno reše-

vati njih probleme. Dežela se je doslej izmikala z izgovorom, da ni opolnomočena sklepati pogodb z drugimi državami, ker je to dolžnost in pravica osrednje vlade. Pokazala pa je pripravljenost priti izseljencem na pomoč z drugimi sredstvi, ki so v njeni moči.

Tako je prišlo tudi do sklicanja videmske konference 14. decembra lani, na kateri so izseljenci govorili o svojih konkretnih problemih. Konferenco je organiziral deželni odbor in je nanjo povabil vsa emigrantska društva, ki so v njih vključeni izseljenci naše dežele ter nekatere strokovnjake s tega področja, ki so pripravili obširne referate o vseh problemih, katere prinaša izseljevanje. Poleg tega pa so bili na konferenco povabljeni predstavniki sindikatov, srednje vlade, krajevnih ustanov itd.

V Švici deluje tudi slovensko izseljensko društvo, v katerem so skoro sami beneški Slovenci. V začetku je kazalo, da ne bo to društvo povabljeno na konferenco, zato je posredoval pri deželnem odboru tudi svetovalec Liste Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka in zahteval, da se slovenskemu društvu takoj pošlje formalno povabilo. Tako je Društvo slovenskih izseljencev zastopalo lepo število mladih delavcev in so pripravili kar štiri referate o svojih specifičnih problemih ter o problemih Beneške Slovenije ter zahtevali rešitev narodnostnih vprašanj ter izboljšanje ekonomskih razmer, da se emigracija ustavi.

Smemo reči, da je konferenca kot taka uspela: izseljenci so svoje probleme in zahteve postavljali energično in z neizprosnostjo. Prišli so s svojimi problemi iz vseh evropskih držav, največ pa iz Švice. V glavnem mladi delavci, bili pa so tudi starejši, že izgarani in telesno onemogli. Tako je bilo prav dramatično poslušati starejšega delavca, ki je s težavo govoril, ker ga je silikoza že močno izčrpalala. Izseljenci so zahtevali v glavnem konkretnih korakov s strani dežele in osrednje oblasti, zahtevali so ustanovitev posebnega deželnega odborništvaja za probleme izseljevanja, zahtevali so, da oblasti uredijo z državami, v katerih delajo, njihova socialna vprašanja; zahtevali so, da se v deželi ustvari zadostna delovna mesta, da se lahko čimprej vrnejo domov in se doma zaposlijo.

Dr. Drago Stoka

Umrla je slovenska krščanska žena

20. decembra je v bolnišnici pri Magdalenii umrla Alojzija Tul iz Mačkovelj. Pokojnica, ki je dočakala 65 let, je že več časa bolehalo za srčno boleznijo, a ni nikdar obupala, marveč je vdano prenašala vse bolečine, kakor je pač z zaupanjem v Boga prenašala tegobe tega sveta skozi vse življenje. Že od mladih let je namreč morala trdo delati na kmetiji. Bog, kateremu je bila predana vse življenje, ji je naklonil štiri otroke, katere je lepo vzgojila v narodnem in krščanskem duhu. Med temi je tudi naš sodelavec prof. dr. Alojzij Tul.

V Mačkoveljah in v bližnjih krajih je bila pokojnica zelo poznana. Poznali pa so jo tudi številni duhovniki, saj je z vsemi, ki so službovali v Mačkoveljah, sodelovala. Njena navezanost na cerkev je bila res velika. Domači župniji je tudi gmotno mnogo pomagala. Velikodušno je pripomogla, da je župnija dosegla obse-

njim ni sočustvovala. Ljudsko ljubezen si je osvojil Stjepan Radić, ki je bil padel 28. junija 1928 pod strelji v beogrjskem parlamentu in je počival vedno obdan od rož in sveč na zagrebškem pokopališču Mirogoj.

Dve novici sta tiste dni polnili časopise: smrt kralja Aleksandra in mednarodni evharistični kongres v Buenos Airesu. Zame ta dogodek nikakor ni bil brezpomemben, kajti vabilo gospoda Jožeta Kastelica je v moji podzavesti še vedno delovalo.

IZ ZAGREBA V KOSTANJEVICO

V tem dobim poziv ljubljanskega škofa, naj se oglasi pri njem. Kaj bi pač moglo biti tako važnega? Kmalu zvem za razlog vabila.

»Gospod Janez,« tako mi pove škof, »moram vas odpoklicati iz Zagreba. Ti zadnji dogodki so tako močno vplivali tudi na notranje odnose med nami in Hrvati, da sem primoran k temu. Pa ni treba zaradi tega žalovati, kajti vaše delo je rodilo svoj sad. Doslej je bilo nemogoče uradno postaviti slovenskega

duhovnika v Zagreb. Vi ste bili le tako, de facto, toda zagrebška nadškofija o tem uradno ni hotela ničesar vedeti. Sedaj pa imam tu uradno vlogo, v kateri me prosijo, da naj pošljem v Zagreb duhovnika, kateri naj poskrbi za duhovno vodstvo Slovencev, a da moram vas odpoklicati. Nisem bil diplomat. Imel sem sicer na Kaptolu dobre prijatelje. Kanonik Barle in generalni tajnik dr. Slamič sta Slovenca ter sta me ščitila. Prav tako monsignor Beluhen, toda močnejši so bili moji protivniki. »Namenil sem torej,« tako je nadaljeval škof, »da vas nastavim kje blizu Zagreba, da boste lahko kaj nasvetovali in pomagali g. Jožetu Gregoriču, ki ga pošljem v Zagreb, da tam študira na univerzi in obenem vodi versko življenje tamošnjih Slovencev. Če vam je prav, vas nastavim v Kostanjevico na Krki.«

Mimogrede sem že bil v Kostanjevici kot študent. Tudi z Gorjancev sem jo gledal, kako sedi na otoku sredi Krke. Lepo mestece in znan zgodovinski kraj je ter še posebej slovi po nekdanjem samostanu patrov cistercijancev.

Tito in z njim komunizem sta oblikovala politično in socialno podobo povojne Jugoslavije. To se pravi, uveljavili so se ateizem, brezbožna propaganda in boj proti Cerkev. Tito je bil, kakor je znano, prvi komunistični mogotec, ki se je lotil osebe katoliškega škofa (nadškofa Stepinca). Kako je danes z uspehi te dvajsetletne brezbožne propagande pri mladini? Na to vprašanje odgovarja dopisnik nemškega katoliškega tednika »Neue Bildpost« z dne 19. oktobra 1969 dr. Ernst Stürmer takole:

Jugoslovanska mladina je rasla do sedaj skrbno zavarovana pred vplivom vere. Komunistično časopisje je skušalo svoj čas celo preprečiti predvajanje znamenitega ameriškega filma »Deset zapovedi«, češ da obenem oživilja verskega duha!

Verouk se sme namreč vršiti samo v zakristiji. Toda na skrivnem cvete apostolat od človeka do človeka.

Strankino glasilo »Borba« celo priporoča komunističnim funkcionarjem, naj si vzamejo za zgled aktivnost katoliških duhovnikov, »ki o nekdanjem nauku prav tako čvrsto razpravljajo kakor o novjših presaditvah srca«, ki prirejajo plesne in gledališke večere, pevске nastope, silvestrovanja in izlete za mladino.

V šolah se vera sicer ne obsoja več ta-

»Bitka na Neretvi«

Nisem noben filmski kritik, še manj pa eden tistih, ki vse nedelje presedijo v kino dvoranah. Če sem kdaj prost, si rad ogledam tudi kak film in se pri izbiri seveda opiram na to, kar berem ali slišim okrog sebe.

O filmu »Bitka na Neretvi« se trenutno veliko govori: o njem beremo v časopisih in revijah, zlasti pa še, iz očitnih razlogov, v naših slovenskih listih. Film sem si ogledal in dvomim, da bodo o njem tudi v svetu pisali toliko kot pri nas.

Slišal sem, da je v tem filmu poudarjena obsodba vojne, da vsebuje pretresljive prizore, da je prava umetnina. Moram pa reči, da sem se ob koncu filma najprej spomnil na sodbo, ki sem jo bral o nekem drugem podobnem filmu, češ da je kolo-

salno prazen. Kolosalen, to se pravi, mogočen, drag, prepoln znanih igralcev, je ta film prav gotovo. Je pa tudi prazen: ima namreč lastnost, ki jo imajo navadno vsi filmi, ki sledijo ameriškanskim, namreč da bi ga lahko z majhnimi spremembami imenovali Bitka na Okinawi ali na Renu ali še kje drugje. Če je to odlika, ne vem, vem pa, da to pomeni, da film ni povedal nič novega, nič določenegega. Spet smo videli tanke, bombnike, največ pa je bilo mrtvih. V tem pogledu pomeni torej »Bitka na Neretvi« zapoznelo posnemanje (film so pripravljali menda šest let) že dolgo izčrpane vrste vojnih filmov.

Pisci knjig so vsi brezbožniki. Na brezboštvo je zgrajen ves šolski pouk.

Čeprav verska strpnost v Jugoslaviji raste, je očitno izpovedovanje vere še vedno največja ovira za dostop do višjih poklicev. Starši nadarjenih otrok stojijo pred odločitvijo: ali jih držati daleč od vsakega verskega vpliva ali pa jim zapreti vsako pot navzgor.

Je že res, da pisana postava v Jugoslaviji prepoveduje vsako zastopavanje iz verskih razlogov. A predobro poznanam je nepisana postava, ki pravi: Kdor hoče kaj postati, mora biti brezverec!

Na vseh vodilnih mestih sedijo sami brezbožniki. Neki v Beogradu živeči nemški časnikar je po svojem opazovanju napravil seznam poklicev, v katerih ni najti niti enega očitnega vernika, in to so: diplomat, oficir, minister, višji uradnik, župan, poslanec, sodnik, policijski komisar, urednik političnega časopisa, ra-

moram priznati, da je v filmu nekaj res lepih prizorov, ki morejo človeka ganiti, ampak delo ne prepiča v celoti. Morda zato, ker manjka nit, ki bi vse neustavne prizore povezovala: prebijanje partizanov skozi vrste sovražnikov, kar bi moralo biti vodilen motiv, je namreč največkrat potisnjeno v ozadje.

Pred leti sem videl film »Kozara«, približno iste vsebine kot ta. Film je dosegel lepa priznanja in pohvale, čeprav ni bilo v njem množic, niti toliko tankov in je bila fotografija črnobela. Bila pa je v filmu prikazana vsa zanimivost in tragika večletnega bivanja v gozdu, s problemi prijateljstva in sovraštva, ljubezni in smrti, ki se pojavljajo, ko se srečajo ljudje različnih nazorov.

Pri najboljši volji ne znam odkriti v tem filmu raznih odlik, ki jih našteva naše časopisje. Sicer pa čakam primeren komentar kakega neprizadetega kritika v kakšnem tujem listu. Kajti gotovo je, da naši domači kritiki hvalijo film, ker so ga gledali s posebnimi naočniki.

Izrazil sem čisto osebno mnenje in imam samo to željo, da bi vsi, ki si še mislijo ogledati film, pozabili na to, kar so o filmu slišali in brali in bi potem skušali odkriti v filmu kaj novega, osebnega, pozitivnega.

Udeleženec

slovilni prireditvi. Odhajal sem z bolečino v srcu, toda z veselo zavestjo, da sem nekaj dobrega semena vsejal in da se ga je nekaj tudi prijel.

Kostanjevica od Zagreba ni daleč. Z vlakom do Brežic, od tam pa avtobus. Toda moje zagrebške idile je bilo konec. Vrnil sem se v delo, za katero sem stopil na duhovniško pot in zato sem bil po drugi strani vesel in poln lepega upanja, ko sem prišel v Kostanjevico in me je ljubeznivo sprejel župnik, duhovni svetnik Franc Golob.

KAPLAN V KOSTANJEVICI

Odnosi Slovencev do Hrvatov med narodom niso bili neprijateljski. Hrvati proti nam niso imeli ka terjati in mi smo jih cenili kot brate, katerih jezik je našemu najbolj sličen. Skupna borba bi koristila nam vsem. Naše meje so bile ustaljene že skozi tisočletje. Kolpa do Kamenja, nato ob potoku Krmačini čez Vlaško po zgodovinsko stari črti do Save in po Sotli na Rabo, tudi po že stoletja nesporni črti.

V novem političnem položaju, ko so ho-

dia in televizije, šolski ravnatelj in ravnatelj univerze.

Celo pri poklicih, ki so sicer dostopni tudi katoliškimi študentom, kakor inženir ali zdravnik, vera onemogočuje poklicni dvig.

V tako imenovani brezrazredni družbi obstaja torej vendarle nižja vrsta državljanov: verniki. Kajti na višjih mestih sedijo samo brezverci.

Zato pa je tem bolj osupljivo, da najde brezboštvo v mlajšem rodu malo ali nič odmeva. Nasprotno, zanimanje mladine za vero je nanovo zaživelo. Zaživelo v mladem fantu, ki se vtihotapi k škofu ta čas, ko se njegov oče po kosilu vleče k počitku. Oče, zagrizen brezbožnik, bi hotel, da bi jabolko ne padlo daleč od jablane. Sin pa gre po verski nauk k škofu!

Beograjski vladni list »Politika« je pred kratkim mladeniče množično vprašal, kaj mislijo o veri. In glej, nihče ne bi verjel, da je več kot polovica kot komunistov zapisanih dijakov ljubljanske univerze izjavilo, da so verni in da redno hodijo v cerkev. Vedno več ljudi očitno izpoveduje svojo vero.

Vera torej ni izkryavela po tej taktiki tisočerih majhnih zboldljajev. In iz takih brezboštva dihaajočih sol prihaja več prosilcev za duhovska semenišča in samostane kakor jih je mogoče sprejeti. Zenski samostani so uvedli že trinadstropne postelje, da bi lahko sprejeli vsa dekleta, ki prosijo za vstop.

Pogreje je ateizem imel za domišljavo in razposajeno mladino veliko privlačno silo. A danes je ta sila po večjem že izginila. Ker države in politične mladinske organizacije preslabo delujejo, — meni »Politika«.

Vprašava mladina pa je navedla drugačen razlog za svojo vernost: ker krščanstvo nudi lepše in višje ideale kakor more to storiti moderna družba.

Ta članek daje mlademu rodu v Jugoslaviji zelo lepo spričevalo. Glejmo, da se ne bomo dali prekositi od njih mi, ki živimo v svobodnem svetu in svojo vero lahko neovirano izpovedujemo.

Bralci pišejo

Spoštovano uredništvo!

Nisem politik, zato ne razumem vseh političnih in diplomatskih kolobocij. Zato Vas prosim, če mi lahko Vi razložite sledečo stvar, ki mi ne gre v glavo:

V Italiji hoče biti PCI velik zagovornik pravic narodnih manjšin, to je nemške, francoske in slovenske; posebej nam Slovencev gleda, da bi dali samo mleko in med, če bi kdaj prišli na oblast. Toda zakaj pa so se potem v parlamentu vzdržali, ko se je glasovalo o novih pravicah za Južne Tirolce? Če bi komunisti resnično hoteli uresničitev zahtev in pravic narodnih manjšin, bi morali glasovati za južnotirolski paket, ne si pa po pilotovsko umiti roke in se vzdržati. Meni se zdi, da je njim samo za kričanje in propagando. Prepričan sem, da če bi prišlo do slovenskega paketa, bi nas prav tako pustili na cedilu kot Južne Tirolce. Italijanska komunistična stranka je najprej italijanska, potem šele komunistična. Samo naši slovenski frontaši si dopovedujejo kljub vsem doživetim razočaranjem, da italijanska komunistična stranka brani slovenske pravice. O sveta naivnost ali še kaj hujšega!

P. K.

teli Hrvati s svojo radičevsko politiko prodrati tudi v slovenske obmejne kraje, se je ta položaj začel kaliti. V višji politiki so Hrvati hoteli, da bi bili Slovenci vedno le njihov »repek«, toda imeli smo zmogljive politike, kateri so vodili politiko v smislu naših narodnih potreb. Tako so Hrvati začeli trditi, da smo Slovenci kri- vi njihovega težavnega položaja v jugoslovanski državi.

Odkar je bila sprejeta vidovdanska ustava in izbrisano ime SHS ter je nastopilo uradno ime »Jugoslavija«, to je po atentatu na voditelja Hrvatov Radića, je nezapoljenje Hrvatov proti Slovencev vse bolj raslo. To se je seveda čutilo tudi v Zagrebu. Hrvatje so nam zamerili, ker je naše politično vodstvo nudilo podporo Hrvatski Pučki Stranki, ki naj bi bila za Hrvate to, kar je bila pri nas SLS (Slovenska Ljudska Stranka). Oni so hoteli biti radičevci in menili, da jih lahko samo ta ekstremizem dobro rešuje. Pa sem prepričan, da če bi med njimi mogla zrasti Pučka stranka po našem vzoru, bi bilo to rešilo zanje in za vso Jugoslavijo.

(Se bo nadaljevalo)

Goriški občinski svet izglasoval resolucijo za pravice Slovencev

V našem listu smo že izčrpno poročali o zadnji novembrski seji goriškega občinskega sveta, na kateri se je razvila razprava o resoluciji svetovalcev SDZ glede zaščite slovenske manjšine v Italiji. Na svoji zadnji seji pred božičnimi prazniki pa je občinski svet glasoval o skupni resoluciji, ki jo je podpisalo šest od sedmih političnih skupin, sestavljeni na podlagi že znanega dnevnega reda SDZ ter kasneje predloženih dnevnih redov socialistov in komunistov. Socialistični dnevni red, ki ga je predložil dr. Sanzin, je predvideval v glavnem ustanovitev posebne občinske konzulte za slovensko manjšino. Komunist dr. Battello pa je v svojem dnevnem redu tudi predlagal globalno zaščito slovenske manjšine, podobno kot že resolucija SDZ.

Na seji z dne 22. decembra so svetovalske skupine Slovenske demokratske zveze, krščanskih demokratov, socialistov, socialnih demokratov, liberalcev in komunistov sprejele in podpisale skupni dnevni red, ki je nato prišel na glasovanje v sejni dvorani. Zanj je glasovalo 22 svetovalcev, proti pa samo trije misovci. Na zahtevo slednjih se je vršilo poimensko glasovanje. Skupni dnevni red se glasi takole:

Po obširni razpravi, ki se je vršila 27. novembra 1969 v zvezi s predlogi svetovalcev Slovenske demokratske zveze, Italijanske socialistične stranke in Italijanske komunistične partije o odnosih med državljani in skupnostima italijanskega in slovenskega jezika,

OBČINSKI SVET V GORICI

sklicujoč se na hude preizkušnje in na zrelost, ki jo je pokazalo goriško prebivalstvo v obdobju skupnega dolgega sožitja,

ob upoštevanju, da mora enakopravnost slovenske manjšine, tako posameznikov kot skupnosti, temeljiti na primernih ukrepih, ki naj ji dejavno, učinkovito in bistveno nudijo popolno uživanje v italijanski ustavi zajamčenih pravic, naglašava v državnem merilu nujnost, da se po posvetovanju s slovensko manjšino izdajo primerni ukrepi, s katerimi naj se zagotovi svobodna uporaba slovenskega jezika v odnosih s političnimi, upravnimi in sodnimi oblastmi in na področju toponomastike,

— ohranitev šolskih in kulturnih ustanov državljanov slovenskega jezika, ki naj služijo razvoju manjšinskih značilnosti,

— gospodarski in socialni obstoj in napredok slovenske skupnosti na območnem področju v korist plodnega sožitja in medsebojnega sodelovanja;

v deželnem merilu potrebo, naj se pri gospodarskem ter urbanističnem načrtovanju prepreči vsaka oblika umetnega in nepravilnega spreminjanja etničnih, krajevnih ter gospodarskih značilnosti na področjih, kjer prebivajo Slovenci,

— primerno upoštevanje občutnejših podpor slovenskim ustanovam;

v občinskem merilu nadaljevanje v mejah pristojnosti izvajanja že prevzetih obveznosti in sprejem ukrepov upravnega, kulturnega in socialnega značaja, ki naj zajamčijo svobodno uporabo jezika in enakost uslug zlasti v okoliških naseljih,

— pobudo za najširše sodelovanje občanov v javnem življenju z ustanovitvijo mestne konzulte za vprašanja slovenske narodne skupnosti, in sicer kot posvetovalni in koordinacijski organ občinskih iniciativ na tem področju.

Resolucijo je na vabilo podžupana, ki je vodil sejo, prebral dr. Sfiligoj, ki je podčrtal pomen tega dokumenta, v katerem so zapopadene glavne točke dolge razprave prejšnje seje. Poudaril je še duh razumevanja in medsebojnega spoštovanja slovenske ter italijanske skupnosti v Gorici ter izrazil hvaležnost za podporo pravih zahtevam svetovalcev SDZ. Tudi predstavniki vseh ostalih skupin (razen novofašistov) so toplo pozdravili odobritev tega važnega skupnega dokumenta o pravih slovenske manjšine, kar pomeni nedvomno zgodovinski dogodek za vse Slovence v Italiji. Razni svetovalci so tudi posebej poudarili evropeistični duh, ki se danes kaže v reševanju narodnostnih problemov.

Pri tem naj še posebej podčrtamo, da je prvič v zgodovini občinski svet glavnega mesta pokrajine izglasoval resolucijo o zaščiti slovenske manjšine s tako veliko večino. To kaže na politično zrelost demokratičnih Italijanov, ki imajo danes hvala Bogu veliko večino v odgovornih političnih in upravnih organih. Zato lahko samo izražamo iskreno upanje, da bo ta skoraj soglasno sprejeta resolucija o potrebi slovenske zaščite naletela na ugoden odmev pri vseh pristojnih forumih.

Občinski otroški vrtci na Tržaškem

Ze od pričetka šolskega leta se v občinskih otroških vrtcih na Tržaškem vlečejo problemi, o katerih se je veliko govorilo in pisalo. Gre za urnik vrtcev, ki naj bi se začel ob 7.30 kot so predlagali nekateri starši in ne ob 8.30 kot je bilo do sedaj v navadi. Občinska komisija za vrtce je v ta namen razposlala med starše »referendumske« istične pisma, ki so nameravala avtomatično vključiti dodatno jutranjo uro, če obstoječemu osebju, seveda brez kakega doplačila za nadure. Ker se je vsa kategorija vzgojiteljic temu odločno uprla, je občina pristala na izreden dodatek za omejenen nadure.

Potom svojega sindikata so ravnateljice vseh občinskih vrtcev predložile občini predlog, po katerem naj bi se posameznim vrtcem dodelila nova učiteljica z izrecno nalogo sprejemati in zadrževati se z otroki različnih sekcij ob 7.30 do 8.30, dokler ne nastopi službe redna učiteljica. Do-

Ob novi mednarodni ekumenski reviji na Koroškem

Na nedeljski cirilmetodjski proslavi 30. novembra v Celovcu so gostje iz tujine prvi prejeli pomembno darilo — prvo številko nove mednarodne ekumenske revije »Mater Ecclesiae« — »Presveta Bogorodica«, ki je v glavnem posvečena sv. bratoma Cirilu in Metodu, njenemu prvemu in največjemu častivcu v slovenskem narodu — škofu Antonu Martinu Slomšku ter njegovi bratovščini sv. Cirila in Metoda.

Bogato ilustrirana revija z odličnimi umetninami priznanih slovenskih in drugih likovnih umetnikov se dostojno in častno predstavlja. Clanki in sestavki v njej (v italijanščini, nemščini, slovenščini in francoščini) so tehtni, zanimivi in vzpodbudni. Tokrat govorijo v reviji same odlične osebnosti: sv. oče Pavel VI., pok. slovenski kardinal dr. Jakob Missia, bivši beograjski nuncij in pozneje kardinal Hermenegild Polleggrinetti, svetniški škof Anton Martin Somšek, srbski patriarh German, tržaški nadškof msgr. Santin, regensburški škof dr. Rudolf Graber, mariborski škof dr. Maksimilijan Držečnik, mariborski stolni kanonik prelat Franc Hrastelj, pok. stiški opat dr. Avguštin Kostelec, pok. prelat univ. prof. dr. Franc Grivec in drugi.

Zanimiva in dragocena so poročila o srbskem jubileju (750-letnice avtokefalnosti srbske Cerkve), o ekumenskem potovanju primorskih Slovencev v Srbijo in Makedonijo. Osrednji del (o sv. Cirilu in Metodu) je prispeval pisatelj prof. dr. Metod Turnšek.

Revija naglašava dve važni misli: 1. Pogledano Marijino češčenje nam je bolj kot kdaj koli nujno potrebno, ker je Marija sodobnemu svetu še zadnja rešiteljica, kot poudarja regensburški škof dr. Graber, in ker je kot vez med Vzhodom in Zahodom za ekumensko delo vzornica in zavetnica. 2. Sodobni, od sv. Cerkve ta-

datna učna moč naj bi še nadalje ostala na razpolago ravnateljici v primeru obolenosti med osebjem ali v drugih izjemnih primerih.

Ni mi znano, koliko staršev se je priglasilo za novi zgodnji urnik na slovenskih vrtcih (v mojem samo dva), vendar bi ne bilo prav, če bi te otroke, pa naj jih je malo ali veliko, sprejemala in zadrževala italijanska učiteljica. Naši občinski možje se bodo morali tudi za to pozanimati.

Uprava ONAIRC, ki je prejšnji teden zaključila že svojo drugo letošnjo stavko, se pa poteguje, da bi za svoje osebje dosegla vsaj 80% višine plač drugih državnih nameščencev namesto sedanjih 60-65 odstotkov.

Otroška vrtnarica

Miklavževanje na Opčinah

Ker sem v zadnjih številkah zamljal iskal kaj o miklavževanju v Finžgarjevem domu na Opčinah, naj pa jaz napišem par vrstic. Lepo bi bilo, da bi našli kakega »stalnega« dopisovalca s te planote. Tudi kak Kobilar bi prav prišel, ki ga v »Mladiki« vedno z zanimanjem berem.

Take vrste prireditev zahteva dosti truda in priprav. Danes vaje z angelci, balet in spevi, jutri vražički, Skratulini in Lucifer, pa Krišpin in drugi. Pod vodstvom mladega, agilnega kaplana gospoda Franceta je openska mladina pripravila Gržinčičovo opereto »Miklavž prihaja« v skrajšani obliki. Oder je bil okusno pripravljen, tudi balet kar dober, le spevi so bili nekoliko šibki. Lepo je bilo, vsi smo bili zadovoljni, posebej še obdarovanci.

Zaradi influence je bilo letos marsikje pravo iskanje, kje bi staknili sv. Miklavža. Tudi naš pravi Miklavž je zbolel. Njegov namestnik se je v petek prvi predstavi zelo lepo odrezal tudi kot pevec. Ko bi si bil poskrbel mikrofona, bi ga vsi še boljše slišali. Pri nedeljski predstavi pa je nastopila »rezerva«.

Tako lepa prireditev bi zaslužila večjo udeležbo. Zlasti pri nedeljski ponovitvi ni bila dvorana Finžgarjeva doma polna. Ohranimo in podprimo te naše, pristno slovenske navade in sodelujmo, vsak po svojih močeh.

Udeležence

Čestitke

Družina dr. Mljiča od Sv. Ivana se je povečala še za enega člana. Zena Rezi je namreč prav na božič povila tretjega otroka, krepkega sinčka. Srečnima zakoncema čestitajo prijatelji in znanci od Slovenske skupnosti in Slovenskega ljudskega gibanja.

ko željeni ekumenizem (apostolat za cerkevno edinstvo) ima že med nami stoletno izročilo po velikem škofu Slomšku. Če ga hočemo uspešno vršiti, potem nam je najprej potrebno resnično krščansko bratstvo med nami katoličani neglede na narodno pripadnost. Le iz te katoliške vzajemnosti in sloge bomo sposobni za ekumenizem, ki je tako potreben, tako nujen, da v veliki, viharini dobi z združenimi močmi rešimo naše krščanstvo in našo krščansko kulturo, ki je v temeljih ogrožena.

Castno je za krško (celovško) škofijo, ki se bliža svoji 900-letnici, da je mednarodna ekumenska revija z marijansko usmerjenostjo začela izhajati prav na Koroškem, ki je bila prva krščanska dežela v stari in srednjeveški dobi!

Pokroviteljstvo za to revijo je prevzel ugledni regensburški škof dr. Rudolf Graber, ki je vodja ekumenskega gibanja v srednji Evropi.

J. V.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

† Ciril Jekše

V Selu na Vipavskem je mirno v Gospodu zaspal organist Ciril Jekše. Pogreba se je udeležilo veliko število znancev in prijateljev in tudi pevci so se dostojno od njega poslovili.

Pokojni Ciril je v življenju užil več hudega kot dobrega. Po prvi svetovni vojni se je z ženo preselil v Argentino ter tam poseben prva leta izkusil, kaj je pomanjkanje in brezposelnost. Počasi so se razmere uredile ter sta si z ženo Katro postavila prijeten dom na Paternalu (Buenos Aires) blizu hiše slovenskih šolskih sester, kjer je pok. Ciril vedno orgljal. Na Paternalu, kjer je bilo v tistih letih središče slovenskega društvenega življenja, je tudi vsa leta vodil pevski zbor, ki je prepeval pri slovenski službi božji. Bil je iskren prijatelj izseljenkega duhovnika Janeza Hladnika, kateremu je vedno mirno in trezno stal ob strani v težkih vojnih in povojnih letih. Leta 1947 mu je smrt pobrala edino hčerko in po nekaj letih ji je sledila še žena Katra. Ciril je ostal sam, a ni izgubil poguma. Vrnil se je v rojstno Selo, kjer si je postavil nov dom in v prostem času popravljal harmonije, kajti bil je pravi umetnik v tej stroki. V trajni spomin mu bo veliki harmonij, katerega je izdelal za cerkev Marije Kraljice v Slovenski vasi v Lanusu pri Buenos Airesu. Instrument je pravi biser in je zlasti mehanizem registrov nekaj posebnega ter njegova iznajdba. Sedaj je odšel po večno plačilo k Bogu, za katerega čast je toliko napravil, ter se tam združil z ženo in hčerko ter z msgr. Janezom Hladnikom. Naj počiva v miru!

Mirko Spacapan

Ob smrti dr. Jožeta Dekleva

V 70. letu starosti je po dolgi boleznini umrl dr. Jože Dekleva. Pokopali so ga v Trstu v ponedeljek, 29. decembra. Pokojni dr. Jože Dekleva se je rodil v Baču pri Materiji leta 1899. Studiral je na ljubljanski univerzi ter na univerzi v Sieni, kjer je promoviral za doktorja prava. Kot mlad odvetnik se je vrnil v Trst in tu stopil v službo pri dr. Ražmu. Istočasno se je posvetil tudi kulturno političnemu delu med tržaškimi Slovenci. Bil je med vodilnimi možmi, ki so se za časa fašizma borili za pravice slovenskega ljudstva. Kot takega ga je tedanji režim začel preganjati in ga obsodil na pet let konfinacije. Po vrnitvi v Trst ni našel zaposlitve, zato se je umaknil v Jugoslavijo, kjer je odprl odvetniško pisarno. Med vojno so ga Nemci preselili v Srbijo, od tam pa so ga izročili Italijanom, ki so ga postavili pred posebno sodišče ter obsodili na veliko let zapor. Po letu 1945 se je vrnil v Trst ter deloval v vrstah Osvobodilne fronte ter drugih slovenskih levičarskih organizacij. Na listi tedanje Ljudske fronte in neodvisne socialistične zveze je bil izvoljen za občinskega svetovalca v Trstu. Zadnja leta se je zaradi boleznini umaknil iz javnega življenja.

Slovensko ljudstvo mora biti pokojnemu dr. Deklevi hvaležno za vse, kar je za njegov prid dobrega napravil. Škoda, da je slovenski ideal, za katerega se je posebno v mlajših letih boril in trpel, pri mnogih njegovih tovariših po vojni tako splahnel.

Spored od 1. do 10. januarja 1970

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Četrtek: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Zora Piščanc: »Živi Jezusček«. Mladinska zgodba. 11.50 Ljudske pesmi poje zbor »J. Gallus« pod vodstvom U. Vrabcu. 12.00 Pod farmim zvonom župne cerkve v Borštu. 12.30 in 13.30 Glasba po željah. 15.55 Koledovanje v Beli peči in Podbonescu. 17.20 Za mlade poslušavce: Največji uspehi leta 1969. 18.15 Od egipčanskega do gregorijanskega koledarja. 18.25 Filmska glasba. 19.10 Simonitijeva: »Pisani balončki«, radijski tednik za najmlajše. 20.30 H. Becque: »Poštene žene«. Enodejanka.

Petek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 18.30 Simf. orkester Slovenske filharmonije. 19.10 Radijska univerza: P. Brezzi: Začetek krščanstva (9) »Dogma in krivoverstva. Duhovno življenje in kult.« 20.45 Koncert operne glasbe. 21.35 Črni cvet, jazzovska glasba.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.10 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. 13.30 Glasba po željah. 16.10 Dunajski motivi. 16.30 B. Cellini: »Moje življenje«. Prvi del. Izvajajo dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Trstu. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 17.45 Slovenski znanstveni delavci z univerze: Samo Pahor. 18.00 Moj prosti čas. 18.30 Otroški zbor iz Lesca na Gorenjskem. 19.10 »Družinski obzornik«. 20.30 Teden v Italiji. 20.45 Nenaadne zgodbe: Marodič: »Skrivnost prazne grobnice«. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

Nedelja, 4. januarja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Vid Pečjak: »Dreček in trije marsovčki«. Tretji del. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 13.30 Glasba po željah. 15.30 F. A. Bon: »Pretkanec in njegov veliki dan«. Komedijska v treh dejanjih. 17.30 Pri naših pevskih zbora. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.30 Melodije iz filmov in revij. 20.30 Iz slovenske folklore: Ljudske pesmi.

Ponedeljek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 17.55 Vaše čtivo. 18.30 Zbor »S. Cecilia« iz Cussignacca pri Vidmu. 21.00 Priprivedniki naše dežele: Vinko Beličič »Milost«.

Torek: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.00 Božične in trikraljevske ljudske pesmi. 11.15 »Razglasenje Gospodovo«. Radijska igra. 12.00 Bednarik: »Pratika«. 12.15 Motivi iz Disneyevih filmov. 12.30 in 13.30 Glasba po željah. 15.30 F. Jeza: »Božična pravljica naših dni«. Dramatizirana zgodba. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas. 19.00 Otroci pojó. 19.10 Slovenske balade in romance, spremna beseda prof. Vinka Beličiča. 19.45 Zbor »S. Kumar« iz Repentabra. 20.30 Čajkovski: »Pikova dama«, opera v treh dejanjih in 7 slikah.

Sreda: 11.40 Radio za prvo stopnjo osnovnih šol. 12.10 Liki iz naše preteklosti: Reharjeva: »Ivan Mercina«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Sodobne popevke. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 18.30 Radio za prvo stopnjo osnovnih šol. 19.20 Higiiena in zdravje. 19.30 Iz potne torbe Milka Matičetovega. 20.30 Simfonični koncert.

Četrtek: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 12.00 »Družinski obzornik«. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Jevnikar: Slovenščina za Slovence. 17.55 Kako in zakaj. 18.30 Nove plošče resne glasbe. 19.10 Simonitijeva: »Pisani balončki«, radijski tednik za najmlajše. 20.30 L. Andrejev: »Misel«, drama v petih slikah.

Petek: 11.40 Radio za drugo stopnjo osnovnih šol. 13.30 Glasba po željah. 17.35 Jež: Italijanščina po radiu. 18.30 Radio za drugo stopnjo osnovnih šol. 19.10 Radijska univerza: P. Brezzi: Začetek krščanstva (10) »Rimsko-krščanski imperij. Konstantin in Cerkev«. 20.45 Koncert operne glasbe.

Sobota: 11.35 Sopek slovenskih pesmi. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 16.30 B. Cellini: »Moje življenje«. Drugo nadaljevanje. Izvajajo dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Trstu. 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. 18.30 Zbor »T. Tomšič« iz Ljubljane. 19.10 Društvo »Finžgarjev dom« na Opčinah. 20.30 Teden v Italiji. 20.45 R. Cortese: »Nekdo pri telefonu«. Detektivka. 21.30 Vabilo na ples. 22.30 Zabavna glasba.

Nenavaden preobrat v živinoreji

Živinoreja v državah Evropske skupnosti, ki je usmerjena na pridelovanje mleka, je začela v resne težave. Proizvodnja mleka in mlečnih izdelkov je tako narasla, da presega potrebe prebivalcev. V skladiščih so se začele nabirati ogromne količine neprodanega sira in masla. Doslej so skušali s sredstvi iz skupnega sklada FEOGA odkupovati viške kmetijskih pridelkov. Toda zadevni stroški rastejo s tako naglico, da bodo verjetno morali seči po korenitih ukrepih. Tako bodo najbrž najnižje garantirane cene pridelkov še znižali. Pravo presenečenje pa je sklep, ki ga je Evropski svet objavil 6. oktobra 1969 in po katerem lahko dobijo nagrade živinorejci, ki bi oddali v zakol krave molznice ali se odpovedali prodaji mleka.

Nagrada za zakol krav molznic v višini 125.000 lir za žival lahko prejme kmet, ki poseduje najmanj dve molzni kravi, se popolnoma odpove proizvodnji mleka in odda v zakol vse krave iz svojega posestva najkasneje do 30. aprila 1970. Največja celotna nagrada, ki jo lahko en kmet v tem primeru prejme znaša 1.250.000 lir. Kdor ima največ pet krav molznic in jih odda v zakol, prejme nagrado takoj po izpolnitvi gornjih pogojev. Kmetje z več živine pa prejmejo polovico nagrade takoj po zakolu, ostanek pa po treh letih.

Nagrada za ukinitve prodaje mleka in mlečnih izdelkov lahko prejmejo kmetje, ki imajo nad 10 krav molznic in se obvežejo, da popolnoma in dokončno ukine-

jo prodajo mleka in mlečnih izdelkov. Nagrada znaša 125.000 lir za vsako molznico in sicer pod pogojem, da je bilo v zadnjih 12 mesecih prodano najmanj 22.000 litrov mleka (od 11 krav) in 2.000 litrov od vsake nadaljnje krave. Če pa je bila prodana količina mleka le 16.500 do 2.000 litrov (od 11 krav) in 1500 do 2000 od vsake nadaljnje krave, pripadeta kmetu le dve tretjini omenjene nagrade. Polovico nagrade — 62.500 lir — izplačajo v treh mesecih po podpisu obveznosti; ostanek pa v štiriletnih obrokih pod pogojem, da kmet obdrži isto ali večje število krav.

Zakon je bil sicer že objavljen v uradnem listu Evropske skupnosti in nosi št. 1975/69, vendar na ozemlju posameznih članic postane veljaven šele, ko ga uvrstijo v svojo zakonodajo. Zahodna Nemčija ga je že uveljavila in določila rok za vlaganje prošnje od 1. do 20. decembra in čas za zakol od 9. do 30. aprila 1970.

S temi ukrepi skušajo znižati število krav molznic in rešiti vprašanje čezmerne proizvodnje mleka in mlečnih izdelkov, ki bi trajno zahtevala ogromne zneske za podpore iz skupnega sklada in istočasno privedla evropsko živinorejo v stanje, za katerem ne bi bila več sposobna tekmovali na prostem svetovnem trgu.

Tudi italijanska vlada je določila rok za vlaganje prošnje in sicer najkasneje do 20. decembra 1969. Prošnje je sprejemalo pokrajinsko kmetijsko nadzorništv.

Inž. Janko Košir

Okrogla miza o zgodovini goriškega upravnega okrožja

Na pobudo Inštituta za mednarodno sociologijo v Gorici se je pred nedavnim razvil pogovor v obliki »okrogle mize« o zgodovini goriškega upravnega področja. Pri tem sta sodelovala prof. Giorgio Valussi s tržaške univerze in dr. Avgust Sfiligoj. Zaradi bolezni je odpadel tretji referent in sicer dr. Rudolf Klinec. Ravnatelj Inštituta prof. Demarhi je obrazložil namen sociološkega zavoda, ki želi prikazati v vrsti predavanj in debatnih večerov zgodovinsko in tudi sodobno problematiko naše dežele in mesta.

Prof. Valussi je predvsem podal podoben zgodovinsko-geografski pregled razvoja goriškega mesta v okviru oglejskega patriarhata oziroma goriške grofije. Dr. Sfiligoj se je ustavil ob zgodovinskem orisu Goriške, ki ga je opremil z bogatimi statističnimi podatki. Govornik je še poudaril stalno prisotnost Slovencev v javnem življenju Goriške in prve vidnejše boje za uveljavitev slovenskega jezika v javnih odnosih v obdobju prejšnjega stoletja.

Ob robu naj poudarimo dejstvo, da bi na podobnih predavanjih pričakovali zlasti več italijanskih izobražencev. V resnici je namreč med prisotnimi vedno več slovenskih udeležencev kot pa italijanskih someščanov. Ali je to znamenje nezanimanja ali pa morda kaj drugega?

Smrt dobre žene

Bogato žanje smrt v tej zimi tudi med našimi ljudmi. Influenca, ki se potem razvije v pljučnico, jih pobere mnogo. Tako je odšla v večnost ravno pred božičnimi prazniki Alojzija Čej s Korna v Gorici. Plemenita krščanska žena se je preselila s Trnovega nad Solkanom v naše mesto po prvi svetovni vojni, kjer je mož imel trgovino z drvmi. Zelo je bila požrtvovalna ter rada in mnogo pomagala v naši cerkvi sv. Ivana. Pogreb s slovensko sv. mašo je bil v župni cerkvi na Placuti, pogrešali pa smo pogreb v domačem jeziku. Čeprav je bilo njeno življenje tako tiho in pred očmi ljudi neznan, je pogreb z obilno udeležbo pokazal, kako so vsi znanci cenili njeno krepkosti življenje. Bog jo bogato plačaja za njena dobra dela. Družini izrekamo naše iskreno sožalje.

† Alberta Vodopivec

Med številnimi žrtvami sedanje gripe je tudi Alberta Vodopivec iz Gorice. Pokojna je bila doma iz Kamenj na Vipavskem, kjer se je rodila leta 1903. Še mlada je šla za kuharico in župnišče in bivala najprej v Istri, kjer je zelo obolela na pljučih. Potem je prišla v Gorico, a je ostala vedno brez pravega zdravlja. Vzela je v najem stanovanje v Gosposki ulici (Carrucci) ter jemala v podnajem in na hrano predvsem študente. Razni naši intelektualci so jo zato poznali. Veliko let je pri njej stanoval pok. prof. Milan Bekar.

Berta Vodopivec je bila apostolska duša. Župnija sv. Ignacija in cerkev sv. Ivana vesta, koliko dobrega je naredila za duše. Posebno je goreče skrbela za misijonarje, širila misijonski tisk, apostolstvo molitve, Katoliški glas, bila poverjenica za Katol. dom. S svojo preprosto, a zgovorno besedo je znala pridobivati ljudi za dobro stvar. Bila je tudi zvesta članica Marijine družbe. S pokojno Berto smo v Gorici izgubili zelo dobro dušo. Umrla je 17. decembra in je pokopana na goriškem pokopališču. Bog ji daj večni pokoj.

Občni zbor SKPD »F. B. Sedej« v Števerjanu

Vršil se je 20. decembra lani in to prvič v novem župnijskem domu. Razveselljivo je dejstvo, da se je tega zbora udeležilo veliko mladine, čeprav bi bilo prav, da bi prišlo tudi več starejših.

Predsednik Mirko Humar je pozdravil navzoče, posebno župana S. Klanjščka, podžupana C. Terpina, občinska odbornika H. Korsiča in Alojza Mužiča ter predsednika Zveze slovenske katoliške prosvete v Gorici dr. K. Humarja. Podal je nato v kratkih obrisih dvoletno delovanje društva ter poudaril glavne dosežke kot so ustanovitev glasbene skupine »Ansambel Lojzeta Hledeta ter fantov iz Britofa« (JANA) ter športnega kluba »Brda«, ki nastopata s precejšnjim uspehom. Omenil je tudi pomen dramskega odseka, ki je uprizoril zahtevno igrano »Deseti brat« ter z njo gostoval v raznih krajih. V novem Domu je tudi že bilo več zabavnih in

kulturnih večerov. Dotaknil se je tudi prečnega vprašanja pevskega zbora, ki je zadnje čase v krizi, ne zaradi pomanjkanja pevcev, temveč zaradi pomanjkanja dobre volje za vaje.

Tajniško poročilo je podala gdč. Jerica Koren, o kulturnem udejstvovanju pa je govorila Anica Vogrič. Iz blagajniškega poročila prof. Helene Knez smo zvedeli, da društvo ni v finančnem pogledu najbolj zdravo, vendar je to splošna rakava rana naših društev.

Po besedah cerkvenega asistenta župnika Oskarja Simčiča je bila dana razrešnica staremu odboru. Sledile so po kratkem premoru volitve. Predložene so bile tri liste. Ena je bila zavržena, ker ni bila popolna. Izvoljeni so bili: predsednik Edvard Hlede, odborniki: Škorjanc Dušan, Simon Komjanc, Snežica Cernic, Alojz Maraž, Zvonko Simčič, Helena Knez, Silvan Dornik, Alojz Ciglič, Boris Hladnik, Marijan Terpin, Anica Vogrič, Mirko Humar, Jerica Koren, Aleš Pintar, Joško Mužič.

T. M.

Peč pri Gorici

Na god sv. Stefana popoldne smo na Peči pokopali smrtne ostanke cerkvene pevke Silve Cijanove. Komaj trintridesetletna je na božično vigilijo podlegla zavratni bolezni, ki se ji je pridružila pljučnica.

Številna udeležba pri pogrebu je še po smrti pokazala, kako je bila pokojna Silva priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. S svojim vedrim značajem je znala prinesiti v vsako družbo mladostnega navdušenja in pristranskega razpoloženja. Sama je bila vedno pripravljena pomagati, kjer koli je bila potreba. Dolgo vrsto let je z lepim glasom navdušeno prepevala pri pečanskem in rupenskem cerkvenem zboru in kljub delu v tovarni in domačim opravilom zvesto obiskovala pevske vaje.

Pri svetem opravilu v cerkvi je domači dušni pastir podčrtil globoko vernost in gledno krščansko življenje pokojne Silve, saj je še v drugem tednu adventa večer za večerom prepevala pri sv. maši in prejela sv. obhajilo. Povabil je mladino, naj hodi po njenih stopinjah in napolni vrzel, ki je zazijala z njeno smrtjo v farnem občestvu.

Na zadnji poti so rajnico pospremili številni prijatelji in znanci tudi iz bližnjih vasi. Belo oblečena dekleta so s šopki cvetja v rokah in z žalostjo v srcu stopala zraven krste, ki so jo nosili domači fantje. Na grobu se je v imenu pevskega

Širite »Katoliški glas«

zbora poslovil od pokojne Darko Durčik z lepim govorom. Poudaril je zlasti Silvino zvestobo Bogu in narodu. Domači pevski zbor, kateremu so se pridružili še nekateri člani goriškega zbora »Mirko Filej«, pa je pod vodstvom Zdravka Klanjščka občuteno zapel pri maši in pogrebu.

Ko smo se razhajali, ni bilo nobeno oko suho, saj se zavedamo, da smo s Silvo izgubili plemenito prijateljico, nasmejana slovensko dekle in posebjeno vero v tuzemsko in onostransko življenje.

Preostali materijal in sorodnikom izrekamo globoko sožalje in željo, naj jih tolaži Bog, ki je življenje in vstajenje.

Standrež

V drugi polovici decembra je imel angel smrti obilno žetev v naši vasi. Smrtna kosa je požela kar deset vaščanov. Vrsto je odprl Nanut Bogomir, katerega je nenadna smrt zadela pred televizijskim aparatom. Za njim je na praznik Brezmadežne umrl med prevozom v bolnišnico mladi gospodar Jožef Markočič, ki je pustil dva nedorasla otroka. »Vesoljska« gripa združena s pljučnico je neizprosno nadaljevala svoje smrtonosno delo in pretrgala nit življenja še osmim žrtvam. Najštejmo jih, da se jih bomo spominjali: Tkalič Jožef, Klanjšček Leopold, Zežlin Stanko, Stepančič Veronika, Zavadlav Franc, Zorn Amalija, Zavadlav Jožef in Markočič Franc. Vsi so bili delavni in skrbni vaščani, zato naj jim dobri Bog obilo plača njih življenjski trud. Njihovim družinam iskreno sožalje, zlasti še družini Markočič, ki je bila najbolj prizadeta, saj je v desetih dnevih izgubila starega in mladega očeta. Vaščane je neprestano mrtvaško zvonjenje presunilo, tako da so božični prazniki potekali v resnem in razmišljajočem vzdušju.

Na praznik Svetih Treh kraljev

priredi Zveza slovenske katoliške prosvete v goriški stolnici

Božični koncert

Nastopili bodo moški zbor »Mirko Filej«, pomnožen s pevci zbora »Fantje izpod Grmade« in s pevci iz Štmavra, meš. zbor »Lojze Bratuž« ter mladinska zbora iz Standreža in Sovodenj. Začetek ob 15. uri. — Vsi prisrčno vabljeni!

Msgr. Ukmar častni doktor

Teološka fakulteta ljubljanske univerze je sklenila, da imenuje msgr. dr. Jakoba Ukmarja iz Trsta za častnega doktorja ljubljanske univerze. Slovesna podelitev častnega doktorata bo zadnje dni januarja. Msgr. Ukmarju iskreno čestitamo, ljubljanski univerzi za izrekamo priznanje za njeno pozornost do znanstvenih zaslug msgr. Ukmarja in s tem do vseh zamejskih Slovencev.

ZA KMETOVALCE

Brezplačen vrtnarski tečaj v Perugii

Kmetijsko ministrstvo prireja tečaje za gojitev cvetlic in zelenjave v rastlinjakih in na prostem s posebnim poudarkom na hidroniki tj. gojitvi v vodnih raztopinah pri učnem središču »La Primizia« v Perugii. Tečaj, ki ima namen vzgojiti kvalificirane delavce v tej stroki, traja 50 dni. Tečajnikom povmejo stroške za vožnjo v obe smeri, nudijo brezplačno bivanje in celo nagrado za obiskovanje tečaja. Središče je sodobno urejeno za pouk in bivanje; tečajniki praktično sodelujejo pri gojitvi rastlin, organizaciji proizvodnje ter pripravljanju pridelkov za prodajo. Ne manjkajo poučni izleti in ob koncu še diploma.

Prihodnji tečaj prične 12. januarja. Prijave sprejema Centro di addestramento »La Primizia«, Via Cappuccinelli, Perugia ali pa Ispettorato compartimentale dell'agricoltura, Via Fonti Coperte, Perugia.

OBVESTILA

Naročnina »Katol. glasa v prihodnjem letu. Tudi uprava našega lista se je morala zateči, kot so drugi listi že storili sredi preteklega leta, k povišanju letne naročnine, če hoče gospodarsko obstati. V Italiji bo list veljal od 1. januarja 1970 **3.000 lir**, posamična številka pa **70 lir**. Za inozemstvo bo list stal **4.000 lir** oz. 7 USA dolarjev, 25 nemških mark, 35 francoskih frankov, 30 švicarskih frankov, 160 avstrijskih šilingov, dva in tri četrt angleških funtov.

Slovensko gledališče v Trstu vabi na tretjo premiero sezone 1969-70, ki bo v Kulturnem domu v Trstu v soboto, 3. januarja 1970 ob 21. uri. Uprizorjena bo ljudska igra F.S. Finžgarja »Naša kri«. Ponovitev bo v nedeljo, 4. januarja ob 16. uri.

Zbornik Svobodne Slovenije 1969. Te dni je prispela iz Argentine na upravo našega lista pošiljka omenjenega Zbornika, pre mnogim našim bralcem že dobro poznane, tako da ga ni treba še posebej priporočati. Obsega 352 strani velikega formata in dve umetniški prilogi. Zaloga je omejena: 9 knjig, zato pohitite z nakupom. Cena 3.200 lir, po pošti 300 lir več.

DAROVI

Za Zavod sv. Družine: Ob 20. obletnici mamine smrti darujeta Marija in Jožefa 2.000 lir; v spomin na brata pok. g. dekana Pavlina pa 3.000 lir; dekan J. Zorž 5.000 lir; mala skupina, dar, 5.000 lir; družina Koshuta 5.000 lir; Kremžar Marija 2.000 lir; Podporno društvo v Gorici 30.000 lir; G. Bratina, Tržič, 10.000 lir; dr. Vrtovec 10.000 lir; družina dr. Vrtovec 10.000 lir, Avber Marija, Samatorca, 5.000 lir.

Za Alojzjevišče: Mala skupina 5.000 lir; M. Ostrouška, Salež, ob drugi obletnici smrti moža Emilija 5.000 lir; Marija Avber, Samatorca, 5.000 lir.

Za števerjansko cerkev: Namesto cvetja na grob pok. Karlu Gravnar 20.000 lir Marijan in Jožef Komjanc z družino.

Za župnijski dom v Števerjanu: Namesto cvetja pok. Francu Prinčiču lovška družina z Jazbin 10.000 lir; Klub 3 P iz Števerjana v spomin pok. Karla Gravnarja in Franca Prinčiča 10.000 lir.

Za misljone: Roza Ščuka v počastitev pok. brata Avgusta iz Rojana 10.000 lir.

Zahvala in voščilo

Mislim, da izražam čustva in želje velike večine naročnikov in bralcev katoliškega tiska, če se tudi v njih imenu zahvalim požrtvovalnim urednikom in sodrušnikom »Katoliškega glasa« za idealno opravljeno delo v minulemu letu, ki je gotovo neprecenljive vrednosti in jim voščim še lepših uspehov v novem letu. Mi pa jim bomo skušali napraviti največje veselje s tem, da pridobimo novih naročnikov za naš tisk.

Naša zahvala in voščilo naj velja tudi vsem, ki sodelujejo na slovenskih oddajah na radiu Trst A. Stari in bolniki, ki ne morejo hoditi redno v cerkev, so še posebno hvaležni tistim, ki skrbijo za verske oddaje. Vse naj spremlja božji blagoslov tudi v letu Gospodovem 1970.

J. C.

★ **SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU** želi vsem svojim obiskovalcem in prijateljem srečno in uspešno novo leto 1970.

Družina z dvema osebama (ena bolna) išče hišno pomočnico. Urnik od 9. do 14. ure. Naslov na upravi lista.

Poverjenki Goriške Mohorjeve družbe, ki se niso dvignili letošnjih mohorjev, naj to storijo čimprej in sicer za Goriško v pisarni Mohorjeve družbe na Placuti, za Tržaško pa v župnem uradu v Dolini.

Vsem klientom, znancem in rojakom želi zdravo, uspešno in zadovoljstva polno novo leto

BUFFET PINO

»PRI JOŠKOTU«

Prvovrstna istrska in briška vina — Dober prigrizek — Pristna domača kuhinja

TRST, ulica Ghega 3 - tel. 24780

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

S. P. A.

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

GLAVNICA LIR 600.000.000

VPLAČANIH LIR 300.000.000

TRST - ULICA FABIO FILZI ŠT. 10

TELEFON ŠT. 38-101, 38-045

BRZOJAVNI NASLOV: BANKRED

★ **Koledar »Svetogorska Kraljica« 1970** si lahko nabavite v Katoliški knjigarni v Gorici, v knjigarni Fortunat v Trstu in v Tržaški knjigarni. Koledar je sestavljen v pokoncilskem duhu in vsebuje zanimive svetogorske spomine. Barvni koledar je prikupljiv tudi zaradi slovenskega ornameta.

★ **OGLASI**
Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, smrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

ZAHVALA

Najtopleje se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v bolezni, smrti in ob pogrebu našega dragega očeta

Franca Prinčiča

Se posebno se zahvaljujemo števerjanskemu g. župniku za žalne obrede, pevodnji in pevskeemu zboru, števerjanski občinski upravi, društvu neposrednih obdelovalcev zemlje in vsem, ki so našega dragega očeta spremlili na njegovi zadnji poti.

Družina Prinčič

Jazbine, 21. decembra 1969

ZAHVALA

Najiskrenejše se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob smrti in pogrebu naše blage in ljubljene mame

ALOJZIJE TUL

Posebno se zahvaljujemo g. župniku Vončini, pevskeemu zboru, darovalcem vencev in cvetja in sosedom, kakor tudi vsem, ki so jo pospremili na njeno poslednji poti ali se kakorkoli oddolžili njenemu spominu.

Zalujoča družina Tul
Mačkovlje, 62

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali ob bridki izgubi naše mame in stare mame

Amalije Vodopivec vd. Zorn

in jo spremlili na njeni zadnji poti.

Zalujoče družine Zorn, Furlani, Nardi, Vehovec, Srebotnjak in Porovne

Standrež, 23. decembra 1969